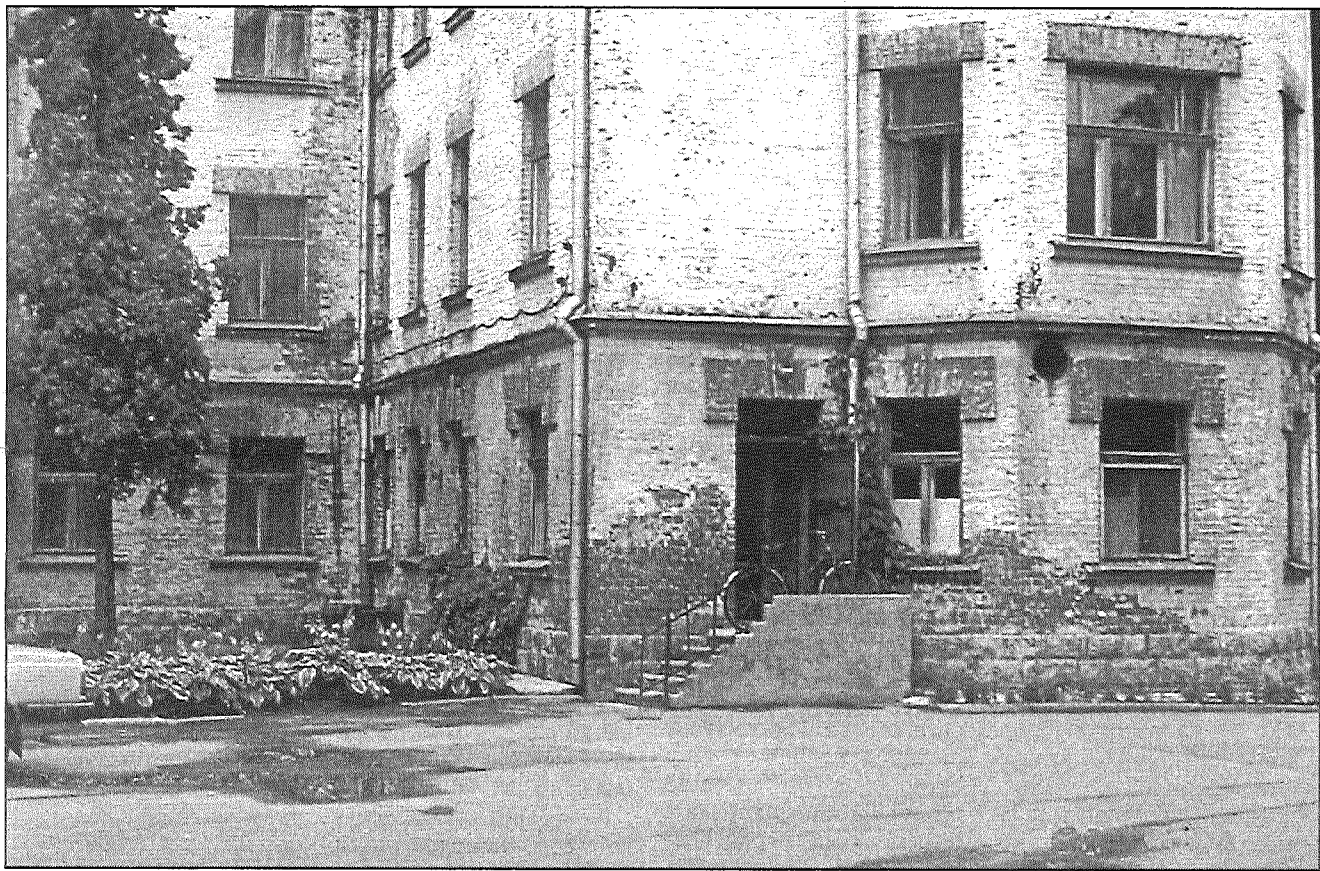

Līvānu slimnīcā notikusi vadības maiņa

● Līvānu slimnīca pēc vadības maiņas un deputātu lēmuma medicīnas iestādi kā filiāli pievienot Jēkabpils slimnīcai atrodas lielu pārmaiņu gaidās. Vai tās novada un tuvāko pašvaldību iedzīvotājiem nesīs uzlabojumu medicīniskajā aprūpē, rādīs jau tuvākie mēneši. Foto no «Novadnieka» arhīva

29. oktobrī Līvānu novada domes ārkārtas sēdē deputāti vienojās ierosināt Jēkabpils rajona padomei un Jēkabpils rajona centrālajai slimnīcai pārņemt Līvānu slimnīcu, to pievienojot Jēkabpils slimnīcai kā filiāli. Tajā pašā sēdē ar nelielu balsu pārsvaru tika nobalsots no 7. novembra izbeigt darba tiesiskās attiecības ar līdzšinējo Līvānu slimnīcas direktori Iraidu Glušņonoku un par jauno direktoru iecelt prelieti, privātklīnikas «Lāzers» vadītāju Juri Urtānu.

Līvānos – Jēkabpils slimnīcas filiāle

Runas par to, ka Līvānu slimnīcas turpmākā attīstība ir problemātiska, dzirdētas jau vairākkārt. Nenoliedzams ir arī fakts, ka slimnīcai jau izveidojusies sadarbība ar Jēkabpils slimnīcu, kurā ārstējas pacienti no Līvānu novada ar akūtām ķirurģiskām saslimšanām, traumām, infekcijas slimībām. Tur palīdzība tiek sniegta arī bērniem un dzemdētājām. Jēkabpils slimnīcā ik mēnesi ārstējas vidēji 25 pacienti no Līvānu novada un apkārtnē pašvaldībām. Savukārt no Jēkabpils uz Līvāniem ārstēties dodas pacienti pēc amputācijām, ķirurģiskām operācijām, kā arī tie, kam nepieciešama rehabilitācija.

Kā «Novadniekam» deputātu lēmumu skaidroja Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods, ar Veselības ministrijas rīkojumu Līvānu slimnīca ir iekļauta pārprofilējamo veselības

aprūpes iestāžu sarakstā, kas nākošgad varētu sniegt tikai ambulatoro palīdzību un ārstnieciskos pakalpojumus dienas stacionārā. Tas patiesībā nozīmētu finansējuma samazinājumu un slimnīcas slēgšanu. Taču šādas problēmas skar arī citas nelielās Latgales lauku slimnīcas, par ko pagājušajā nedēļā tika runāts Viļānos, kur ar Veselības ministrijas ierēdņiem un 8. Saimes deputātiem tikās Viļānu, Maltas, Varakļānu, Dagdas un Līvānu slimnīcas vadītāji un pašvaldību vadītāji. Tieši tādēļ ļoti būtisks bija līvāniešu lēmums par slimnīcas pievienošanu Jēkabpils slimnīcai, par ko tālāk jālemj Jēkabpils rajona padomei. Kā atzina A.Vaivods, jau ir notikušas sarunas par kopīgu dienestu izveidi, kā arī par iespējamo paliatīvās (nedziedināmi slimo pacientu) aprūpes nodaļas izveidi Līvānos, kur varētu ārstēties pacienti no visa reģiona. Vēl Līvānos nepieciešamas arī tā sauktās sociālās gultas. — Pagaidām

mums ir ļoti būtiski saņemt garantijas, ka valsts finansējums veselības aprūpei Līvānos nākamgad netiks pārtraukts, — teica pašvaldības vadītājs, — bet priekšā vēl nopietnas sarunas un vienojumu apmaiņa.

Direktora maiņu atzīst par nekorektu

Tikai seši no 11 Līvānu novada domes deputātiem, kas piedalījās sēdē, nobalsoja par darba tiesisko attiecību izbeigšanu pēc savstarpējās vienošanās ar slimnīcas ilggadējo direktori Iraidu Glušņonoku (viens deputāts balsoja pret, trīs deputāti atturējās, bet pati I.Glušņonoka balsošanā nepiedalījās). Ar to pašu lēmumu Līvānu novada pašvaldības uzņēmuma «Līvānu slimnīca» direktora amatā iecelts Juris Urtāns. I.Glušņonokas domas par šīm pārmaiņām neizdevās uzzināt. Novada domes priekšsēdētājs A.Vaivods paskaidroja, ka direktores iesniegums saņemts 7. oktobrī. Konsultējoties ar medicīnas speciālistiem, nolemts piedāvāt slimnīcas direktora amatu ieņemt Jurim Urtānam, kurš 21. oktobrī deva savu piekrišanu, teica pašvaldības vadītājs.

Slimnīcas vadības maiņa diemžēl nenotika korekti, «Novadniekam» atzina paš-

valdības deputāts Visvaldis Gercāns. — Uzskatu, ka direktore atlūgumu uzrakstīja spiediena rezultātā nevis no brīvas gribas. Domes sēdē tā arī nekļuva skaidrs, kāpēc šis jautājums tika risināts tādā steigā, kad deputāti par to uzzināja tikai dažas dienas pirms domes sēdes, lai gan iesniegums tika saņemts jau 7. oktobrī. Par vadības maiņu, kā arī par jaunā direktora kandidatūru netika runāts arī tautsaimniecības un sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas sēdē. Neizpratnē par notikušo palika slimnīcas kolektīvs, kura pārstāvji bija ieradušies uz domes sēdi. No spriedzes varēja izvairīties, ja jautājums iepriekš deputātu starpā būtu izrunāts. Neviens no mums nav ideāls savā darbā. Taču jāņem vērā, ka Glušņonokas kundze Līvānu slimnīcas labā ir paveikusi ļoti daudz, tāpēc bija ļoti nepatīkami vērot, ka domes vadība viņai par padarīto pat paldies nepateica.

□□□

Jaunais Līvānu slimnīcas direktors Juris Urtāns savus pienākumus sāks pildīt nākamprīmdien. Iraida Glušņonoka, kurai piedāvāts Līvānos turpināt strādāt par ārsti, pēc neoficiālas informācijas, sāks strādāt Jēkabpils slimnīcā.

L.Kirillova

- Aktīvi un darījumi ar tiem ⇒ 2. lpp.
- Trešdienas intervija ar Zemessardzes 35. kājnieku bataljona jaunsargu speciālistu Jāni Pintānu ⇒ 3. lpp.
- Dzīvnieku labturības prasības ⇒ 5. lpp.
- Sociālā rehabilitācija pieaugušajiem un bērniem ⇒ 7. lpp.
- Policijas ziņas ⇒ 10. lpp.
- Sludinājumi, reklāma ⇒ 11., 12. lpp.

«Novadnieka» ĪPAŠAIS pirmssvētku piedāvājums

Mūsu mīļie gaida MŪSU labos vārdus. Nenoklusēsim tos. Apsveiksim kāzās, dzīves un darba jubilejās, bērniņam piedzimstot, svarīgu notikumu gadskārtās, valsts un ģimeņu svētkos, saņemot apbalvojumu un citās nozīmīgās dienās. Apsveiksim vecākus, savus bērnus, tuviniekus un draugus, darbabiedrus viņu svētkos. Nekautrēsimies no laba vārda un skaista novēlējuma.

«Novadnieka» īpašais pirmssvētku piedāvājums: **no 1. novembra līdz 31. decembrim katrs apsveikums maksā tikai 5 latī.**

Apsveikuma tekstam var pievienot jubilāra, jaundzimušā vai kāzu foto. Par to papildus nav jāmaksā.

Izmantojiet šo izdevību!

Informācija darbdienās pa tālruni 53 07057.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Partiju kasēs naudu iepludina mākslīgi

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB), pārbaudot aptuveni pieci simti partijām maksājošo fizisko personu, secinājis, ka vismaz divās trešdaļās jeb 65% gadījumu viņu spēja ziedot ir apšaubāma, jo nomaksātie nodokļi neliecina par atbilstošiem ienākumiem. Nav zināms, cik naudas izteiksmē tas ir no partijām līdz šim saziņotajiem 6,4 miljoniem latu, jo birojs to neuzskaita un neizpauž. Visi ziedotāji atsauca uz pagātnē saņemtajiem manojumiem un dāvinājumiem. KNAB pagaidu priekšniece Jūta Striķe uzskata, ka pārbaudē pierādījis, ka «starpība starp reālajiem ziedotājiem un piemānītiem vai pierunātiem cilvēkiem ir pietiekami liela» un apstiprina aizdomas, ka partiju kasēs masveidā iepludināta nauda, slēpjoties aiz citām personām. KNAB lūdzis VID sākt 75 ziedotāju finanšu auditu un neizslēdz iespēju, ka skaitlis var palielināties.

Organizācija cīņai pret celulozes rūpnīcu

Lai nodrošinātu Daugavas saglabāšanu un nepieļautu celulozes rūpnīcas celtniecību Jēkabpils rajona Ozolsalā, sestdien nodibināta sabiedriskā organizācija «Par tīru Daugavu», ziņo LETA. Tās dibinātāji uzskata, ka celulozes rūpnīcas celšana pakāpeniski pārvērtīs Daugavu par mirušu upi. Viņi ierosina rūpnīcu apvienot ar papīrfabrikas celtniecību un pārcelt to uz mežiem bagātu apvidu Kurzemē pie jūras. Savukārt sabiedriskā organizācija «Vidusdaugavas attīstības kustība» par prioritāti izvirzījusi celulozes rūpnīcas projekta īstenošanas sekmēšanu.

Neapliekamo minimumu tomēr nepalielinās

«Novadnieks» jau informēja par priekšlikumu, ka minimālo algu varētu paaugstināt reizē ar neapliekamā minimuma palielināšanu un noteikt to Ls 40 apmērā. Tomēr valdošā koalīcija ir vienojusies nākamā gada budžetā neapliekamo minimumu nemainīt, atstājot pašreizējā apmērā — Ls 21. Ziņojām arī, ka ar nākamo gadu minimālā alga tiks palielināta līdz Ls 80, 2005. gadā to plāno palielināt līdz Ls 88 un 2006. gadā — Ls 97. Ar neapliekamā minimuma paaugstināšanas solījumiem kārtējo reizi valdība ir pastiepusies, jo izrādās, ja ar nodokli neapliekamā minimuma paaugstināšana kaut vai par latu nozīmētu budžeta katastrofu. Kā atzina Rietumu bankas pirmais viceprezidents «Rīgas Balsij», minimālās algas strauja palielināšana radīs problēmas privātajā sektorā un tajā uzradīsies lielāks uz puslodzi strādājoši skaits nekā patlaban. Viņaprāt, būtu godīgi, ja valsts ne vien paaugstinātu ar nodokļiem apliekamo algu, bet arī pati no kaut kā atteiktos, ceļot ar nodokļiem neapliekamo minimumu.

Rīgas mēram iesniedz mūziķu vēstuli

Populārais dziedātājs Mārtiņš Freimanis Rīgas mēram Gundaram Bojāram pirmdien iesniedzis vēstuli, ko parakstījuši vairāki desmiti mūziķu, aicinot slēgt nelegālas mūzikas ierakstu tirdzniecības vietu Rīgā. Izdevniecības «MicRec» pārstāvis Guntars Račs BNS informēja, ka vēstulī ar aicinājumu slēgt «Latgalīti» un rast risinājumu pirātisko disku tirdzniecībai parakstījuši apmēram 40 Latvijas mūziķi. Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālrunis: 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

DER ZINĀT

Aktīvi un darījumi ar tiem

Laikraksts «Novadnieks» uzsāka jaunu rakstu sēriju, kas fokusēsies uz notiekošajām saimnieciskajām aktivitātēm gan Latvijā, gan Preiļu rajonā, apskatot ekonomiskos un biznesa vadības procesus, uzņēmējdarbības tiesiskās attiecības un citus saistītus procesus. Projekts ir tapis sadarbībā ar SIA «Novadnieks. Redakcija» administratīvo pakalpojumu centru. Raksti tiek publicēti laikrakstā «Novadnieks» un Internet mājas lapā www.novadnieks.lv divreiz mēnesī trešdienas laikraksta numuros.

Iepriekšējās publikācijas 3., 17. septembra un 1., 15. oktobra numuros.

Ar jēdzienu «aktīvi» sa-prot kāda uzņēmuma materiālo un nemateriālo vērtību kopumu, kas ir bāze ienākumu gūšanai patlaban vai arī kādreiz nākotnē. Cita definīcija skaidro, ka aktīvi ir grāmatvedības bilances daļa, kurā atspoguļoti un sagrupēti pēc to funkcionālās lomas uzņēmumu un organizāciju līdzekļi: nemateriālie ieguldījumi, pamatlīdzekļi, ilgtermiņa ieguldījumi, apgrozāmie līdzekļi, naudas līdzekļi.

Izpētot grāmatvedības bilanci, var pārliecināties, ka aktīvu daļa iedalās 1) ilgtermiņa ieguldījumiem, kas sastāv no pozīcijām — nemateriālie ieguldījumi, pamatlīdzekļi un apgrozāmajos līdzekļos, ilgtermiņa finansu ieguldījumi; 2) apgrozāmajiem līdzekļiem, kas sastāv no krājumiem, debitoru parādiem, vērtspapīriem un līdzdalības citos kapitālos, naudas līdzekļiem.

Kā var noprast, aktīvu spektrs ir plašs, specifējot tos gan pēc to formas, gan

pēc racionālas funkcionalitātes. Aktīvi var būt kā materiāli, tā nemateriāli. Piemēram, materiālie aktīvi ir ražošanas iekārtas, nekustamie īpašumi. Nemateriālie aktīvi ir uzņēmuma iegūtas licences, preču zīmes, klientu datu bāze, korporatīvas datu bāzes un programmatūra.

Dažreiz nemateriālie aktīvi ir vērtīgāki par uzņēmuma nekustamās un kustamās mantas kopumu. Pozitīvs uzņēmuma tēls, labi atpazīstama preču zīme (brands) veido uzņēmuma reputāciju patērētāju un sadarbības partneru acīs. Hipotētiski ir pieņemts, ka 70% no visas kompānijas vērtības veido reputācija. Starptautiskajā biznesā ne reti, lai palielinātu ražotās preces vērtību, tiek pirkti cita ražotāja preču zīme, kuru izmanto noteiktas preces realizācijā. Tas garantē realizējamās preces atpazīstamību un noietu.

Darījumiem ar aktīviem var būt dažādi motīvi:

✓ kāds uzņēmējs vēlas pārdot savus aktīvus, jo tie

nes zaudējumus uzņēmumam;

✓ tie nav nepieciešami, jo nenes plānotos ienākumus;

✓ kādam tie ir nepieciešami straujākai attīstībai un uzņēmējdarbības paplašināšanai.

Pastāv arī vairākas darījuma formas pēc būtības:

✓ Uzņēmējdarbības iegādājas citas uzņēmējdarbības akcijas vai daļas, tādējādi kļūstot par visa uzņēmuma aktīvu kopuma vai tā proporcionālo daļu īpašnieku;

✓ Uzņēmējdarbība, iegādājoties atsevišķus citas uzņēmējdarbības aktīvus, iegūst tikai sev nepieciešamās vērtības.

Šajā gadījumā palielinās pašu aktīvu kapacitāte. Latvijā atsevišķu aktīvu iegādes variants ir vairāk izplatīts un mazāk riskants, jo līdz ar atsevišķa aktīva iegādi netiek pārņemtas citas iepriekšējā īpašnieka saistības un apgrūtinājumi. Lieki ir piebilst, ka, piemērojot tādu darījuma formu, ekonomijas finanšu līdzekļi un laiks.

Nevar apgalvot, ka vienas vai otras aktīvu darījumu formas piemērošana ir izdevīgāka un racionālāka. Ir jāveic katra darījuma priekš-

meta analīze, pēc kura var pieņemt attiecīgu lēmumu. Atkarībā no darījuma apmēra, riska pakāpes, paredzamajām sekām ir vēlamā piesaistīt investīciju un tirgus pētījumu speciālistus. Citi sarežģījumi var rasties nepietiekamas biznesa priekšizpētes rezultāta gadījumā, proti, iepirktie aktīvi nenesis plānoto atdevi.

Ir gadījumi, kad, pērkot cita uzņēmuma aktīvus, tiek pārņemts arī uzņēmuma personāls, kas ir iesaistīts pērkamo aktīvu veidošanā. Tas ir svarīgi uzņēmuma personālpolitikas kontekstā.

Praksē notiek arī tā saucamie «nelikumīgie darījumi», kad uzņēmumu reorganizācijas vai likvidācijas gadījumā reorganizējamā uzņēmuma vērtīgākie aktīvi tiek nodoti citiem saistītiem uzņēmumiem. Process ir rafinēts un saistīts ar interešu konfliktiem starp uzņēmumu īpašniekiem un «neredzamajiem» investoriem.

Nākamajā reizē par nekustamā īpašuma pirkšanas — pārdošanas procesu un tiesisko regulējumu.

M.sc.soc. Āris Elsts
aris.elsts@novadnieks.lv

Ar jautājumiem par projektu sagatavošanu, vadīšanu un citiem uzņēmējdarbības vadības jautājumiem lūdzu griezties SIA «Novadnieks. Redakcija» administratīvo pakalpojumu centrā Brīvības ielā 14. Tālrunis: 5307056.

Latvija izmantos iespēju lēnāk celt nodokļus enerģijai

Visām Eiropas Savienības (ES) valstīm, kurām ir grūtības ieviest jauno ES direktīvu par minimālajiem enerģijas nodokļiem, būs iespēja saņemt pārejas periodu to pilnīgai piemērošanai. Tuvākajās nedēļās Eiropas komisija (EK) nāks klajā ar pārejas noteikumu piedāvājumiem arī jaunajam ES dalībvalstīm, un Latvija, kā sacīja Finanšu ministrijā (FM), prasīs maksimālos atvieglojumus, lai cenu celšanās noritētu pēc iespējas lēnāk.

Direktīva, kas pamatā stāties spēkā jau nākamgad, paredz palielināt akcīzes nodokli degvielai un nosaka, ka ar nodokli apliekami arī citi

enerģijas avoti — ogles, dabasgāze un elektrība. Tā tapusi, lai izlīdzinātu atšķirības nodokļu likmēs ES valstīs, turklāt, palielinot minimālās nodokļu likmes, ES cer, ka kurināmais tiks lietots taupīgāk un samazināsies videi kaitīgo izmešu daudzums atmosfērā.

Taču daudzās valstīs direktīvas automātiska ieviešana nozīmētu strauju enerģijas cenu kāpumu, tāpēc ES devusi iespēju pieteikties uz dažādiem pārejas periodiem un izņēmumiem. EK sniegtā informācija liecina, ka virkne dalībvalstu, piemēram, Francija, Austrija, Grieķija, Beļģija tos arī izmantos.

Pašreizējās ES dalībniecēm dota iespēja pilnībā direktīvu ieviest no 2007. gada, bet jaunajām dalībvalstīm priekšli-

kumi jaunus noteikumus ieviest lēnāk tiks piedāvāti tuvākajās nedēļās.

FM preses sekretāre Baiba Melnace teica, ka Latvijas nostāju varētu apspriest valdībā nākamotrdien un FM gatavošot pieteikumu uz maksimāli iespējamiem pārejas periodiem nodokļu piemērošanā. «Ja direktīva būtu jāievieš uzreiz, tas, protams, nozīmētu strauju cenu celšanos», viņa atzina. Konkrētus aprēķinus ministrija vēl nesot veikusi, jo rēķinoties ar pārejas periodiem.

Ekonomisti agrāk izteikusies, ka jauno priekšlikumu tūlītēja ieviešana Latvijā nozīmētu enerģijas nodokļu pieaugumu par 40-60%. Benzinā cena varētu pieaugt par 5 santīmiem litrā, dieseldegvielas — par 10 santīmiem lit-

rā, elektrības — par 0,1 santīmu par kilovattstundu, dabasgāzes un ogļu — par 0,15 santīmiem par gigadžoulu, sašķidrinātās gāzes satiksmē — par 4 santīmiem kilogramā.

EK informācija liecina, ka valstīm tiks dota iespēja piemērot zemākas likmes enerģijas produktiem, kas tiek izmantoti nekomerciālos nolūkos, kā arī piemērot nodokļu atvieglojumus, ja vien tie negatīvi neietekmēs konkurenci tirgū. Varēs arī piemērot izņēmumus tai enerģijai, ar kuru tiek darbināti videi draudzīgi transporta līdzekļi un citas ierīces, bet uzņēmumi, kas būs ieguldījuši ekoloģiskā enerģijas izmantošanā, varēs daļu nodokļu saņemt atpakaļ.

«Diena»

Atceries abonēt «NOVADNIEKU» gada pēdējam mēnesim!
Abonē pasta, pie lauku pastniekiem, aizpildot abonēšanas kartīti,
vai interneta mājas lapā www.novadnieks.lv.

TREŠDIENAS INTERVIJA

Riska bruņinieks

— Novembris ir mēnesis, kad vairāk pievēršamies patriotiskās un pilsoniskās audzināšanas tēmai.

— Padomju laikā patriotiskās audzināšanas sistēma bija organizēta augstā līmenī, bet pēc tam tās vietā izveidojās daļējs tukšums. Valstiskā mērogā šajā jomā nav ieviesta vienota sistēma, nav noteikts, kas to koordinē. Jaunsardze, gaidas un skauti darbojas katrs savā virzienā un atkarībā no vietējo cilvēku iniciatīvas. Ja kādā rajonā, pilsētā vai skolā nav šajā jomā ieinteresēta cilvēka, jauniešiem vispār nekas tamlīdzīgs netiek piedāvāts. Arī jaunsargu vienības Preiļu rajonā izveidotas un darbojas tikai tādās vietās, kur ir kāds cilvēks, kas ar viņiem strādā.

— Kā jūsu pienākumu apjoms mainījās saistībā ar Zemessardzes 35. bataljonā notikušo reorganizāciju?

— Kopš aprīlī veiktās Preiļu un Krāslavas zemessargu bataljonu apvienošanas jaunsargu skaits jaunizveidotajā formējumā palielinājās divkārt. Tagad viņu ir vairāk nekā 500. Krāslavas rajona jaunsargu darbošanos laika trūkuma dēļ pilnībā vēl neesmu iepazīnis. Organizatoriskā ziņā tā atšķiras no Preiļu rajona, jo jaunsargu speciālists centās patstāvīgi tikt ar visu galā, neiesaistot palīgus. Mūsu rajonā ikvienam jaunsargu vienībai ir savs instruktors, kas ar to strādā.

Rajonā viena no pirmajām jaunsargu vienībām izveidota vienlaikus ar Latvijas jaunsardzes dibināšanu – 1992. gadā. Tā tika nodibināta Rudzātos. Pēc tam vienības izveidojās Aglonas vidusskolā, Līvānos, Vārkavas vidusskolā, Preiļos. Tagad vienības darbojas arī Riebiņu vidusskolā, Priekulju, Rožupes, Jaunsilavu, Vārkavas, Rimicānu, Pelēču, Aizkalnes pamatskolās. Līvānu un Preiļu vienībā darbojas abu pilsētu skolas. Ar katru no vienībām nodarbojas kāds no zemessardzes pārstāvjiem, galvenokārt attiecīgo teritoriju rotu komandieri vietnieki, kā arī ārrindas zemessargi.

— Kā jūs atrodat kopīgu valodu ar skolām?

— Šajā ziņā problēmu nav, jo skolu vadība izrāda pretimnākšanu un ieinteresētību. Skolās ir maz vīriešu kārtas pedagogi. Zēniem nepieciešama vīrišķīgāka audzināšana, tāpēc esmu saņēmis vairāku skolu direktoru priekšlikumus organizēt jaunsargu vienības. Nākas atteikties, jo patlaban jaunsargu skaita palielināšanu ierobežo tas, ka trūkst vadītāju, kas ar viņiem darbotos.

Jaunsargu kustībai ir liela piekrišana arī tāpēc, ka par nodarbošanos tajā nav jāmaksā. Viss nepieciešamais, arī jaunsargu uzturēšanās un ēdināšana nometnēs, piedalīšanās sacensībās tiek apmaksāts no valsts budžeta līdzekļiem.

— Kas reglamentē jaunsargu apmācības?

— Jaunsargu kustības pamatdo-

kuments ir jaunsardzes nolikums, no kura vadoties sagatavotas mācību programmas jaunākajai grupai līdz 15 gadiem un vecākajai no 16 līdz 18 gadiem. Jaunākās grupas programmā akcentētas sportiskās aktivitātes (pārgājieni, sacensības, izdzīvošanas elementi ar militāru akcentu), bet vecākā grupa apgūst valsts aizsardzības mācības programmu, kas atbilst jaunkareivju sagatavošanas prasībām. Tā ir militāra programma.

Jaunsargu speciālisti mācās attiecīgos kursus un pēc tam apmāca vienību vadītājus. Visiem ir arī bagātīga zemessardzes darba pieredze, daži no vadītājiem arī pedagogiskā izglītība.

Man pašam ir pedagogiskā izglītība un šī darba pieredze, kopš pirmās zemessardzes pastāvēšanas dienas gūta militārā pieredze un zināšanas, ko esmu papildinājis attiecīgos kursus gan par pedagogiju, gan par pilsonisko audzināšanu, gan projektu izstrādāšanu. Republikas Jaunsardzes daļa sevišķi aktīvi darbojas pēdējos trijos gados.

— Vai jaunsargu kustībā paredzamas kādas pārmaiņas?

— Augustā tika apstiprināta jaunsardzes attīstības koncepcija. Lai jaunsardzes kustība neciestu no tā, ka notiek dažādas izmaiņas Bruņotajos spēkos, tajā skaitā arī Zemessardzē, tā tiek no Zemessardzes atdalīta. Varu pastāstīt, kā jaunsardzi ietekmēja šogad notikusi Zemessardzes reorganizācija. Jau minētajā gadījumā ar Krāslavas un Preiļu rajonu bataljonu apvienošanu no diviem jaunsardzes speciālistiem tika atstāts tikai viens. Bet pēc jaunsardzes atdalīšanas tiks palielināts apmaksāto štata vienību skaits. Uz abiem rajoniem paredzēti pieci speciālisti, kas strādās ar jaunsargiem. Mācību programma paliks tā pati, bet vecākās grupas nodarbošanās stingri tiks ievērota atbilstība programmai. To mērķis ir panākt, lai profesionālas armijas izveides gadījumā būtu jaunieši, kuri ir bijuši saskarsmē ar militārām lietām, izmēģinājuši darbošanos šajā jomā un būtu informēti, kas tas ir. Jaunsardzes attīstības koncepcijā paredzēts, ka Bruņoto spēku vienības, mūsu gadījumā tas ir zemessardzes bataljons, sniegs palīdzību jaunsargu vienībām praktisko nodarbību organizēšanā, ieroču mācībā, šaušanā un tamlīdzīgi. Jaunsardzei paredzētais finansējums tiks nodalīts atsevišķi no zemessardzes finansējuma. Jaunsargu instruktori darbosies pie bāzes skolām, kas būs noslēgušas līgumu ar Aizsardzības ministriju par telpu izmantošanu un aizsardzības mācības ieviešanu. Valsts mērogā jaunsardzes kustība kļūs pārskatāmāka. Nevienā pasaules valstī jauniešu organizācijas nepastāv pie Bruņotajiem spēkiem.

— Kopš kura laika vadāt rajona jaunsardzi un ko šajā laikā izdevies panākt?

— Par jaunsardzes speciālistu

JĀNIS PINTĀNS, Zemessardzes 35. kājnieku bataljona jaunsargu speciālists, virsniekvietnieks, uz nepilnu likmi arī sporta skolotājs Rudzātu vidusskolā, teica, ka pirms intervijas prātā ienākusi šāda doma: ja pienāk brīdis, kad cilvēks vairāk domā par savu pagātņi nekā par tagadni un nākotni, tad viņš jau ir atzīstams par vecu. Uz jautājumu, kā šajā ziņā viņam pašam, Jānis atbildēja, — pagaidām līdzsvarā.

Jānis Pintāns kopš dzimšanas palicis uzticīgs Rudzātiem. Tur arī patlaban ir viņa mājas, kurās vakaros sagaida sieva Valentīna un māmuļa. Pintānu ģimenē izaudzinātas divas meitas. Ilze Daugavpils Universitātē studē ekonomiku, bet Liene tajā pašā augstskolā – angļu un franču valodu.

● Jānis Pintāns ciena asas izjūtas un ekstremālas situācijas. Isti vīri ar tām tiek galā. Jānis uzskata par savu pienākumu topošajiem vīriešiem palīdzēt apgūt šo mācību. Foto: M.Rukosujevs

● Pintānu ģimene: Jānis, dzīvesbiedre Valentīna (no kreisās), meitas Ilze un Liene jaunākās meitas Lienes vidusskolas izlaidumā. Foto no Pintānu ģimenes albuma.

kļuju 2000. gada septembrī. Līdz tam rajonā nebija neviena cilvēka, kas to koordinētu kopumā, uz vietām darbība notika atbilstoši katra vadītāja saprašanai. Patlaban 35. bataljona jaunsardze aktīvāšu ziņā atzīta par vienu no labākajām valstī. Izdevies izveidot savu pasākumu sistēmu. Sākot jaunu gadu, ir zināms, kādiem pasākumiem vienībām jāgatavojas, un līdz ar to vadītājiem ir vieglāk strādāt. Viņiem ir skaidri zināmas vienībai izvirzītās prasības. Pirmajā darba gadā sarīkoju bataljona sacensības, pēc tam organizēju atklāto čempionātu orientēšanās sportā. Tajā tika iesaistīti arī Latgales novada jaunsargi. Uz 35. bataljona bāzes organizēju sporta tūrisma semināru jaunsargu speciālistiem un jaunsargiem. Pie mums pērn notika arī republikas Jaunsardzes orientēšanās sacensības un valsts sacīkstes militārajā daudzciņā. Sakarā ar to, ka gan dalībnieku komandas, gan jaunsardzes speciālisti bija apmierināti ar mūsu darbu, saņēmām piedāvājumu sarīkot Latvijas Jaunsardzes 2. sporta spēles, kas notika aizvadītajā vasarā. Ar maniem un jaunsardzes spēkiem vien to organizācija nebūtu iespējama. Saņēmām ļoti lielu atbalstu no Zemessardzes 35. kājnieku bataljona vadības, personālsastāva un visiem dalībniekiem. Bataljonam ir iekārtots labs mācību poligons, kas netiek liegts jaunsargu praktiskajām nodarbībām.

— Kas jūs saista šajā darbā?

— Kopš bērnības man ir patīcīgs pārvarēt apstākļus, kuri prasa vīrišķību, fizisko spēku, izturību. Mani piesaista risks, asas izjūtas. Jaunībā aizrāvos ar orientierismu, ar kalnu tūrismu. Mani saista arī audzināšanas darbs ar jauniešiem. Strādājot Rudzātu vidusskolā, vadīju sporta tūrisma pulciņu. Atrāsānās dabā ir teicama vide, lai jaunieti labāk iepazītu, palīdzētu nepieciešamības gadījumā, ievirzītu uz pareiza ceļa. Mežā pie ugunsкура zem naksnīgām debesīm vai pārvarot sarežģītu trasi, izveidojas pavisam citas attiecības, nekā sēžot klases solā. Jauniešus ļoti piesaista vīrišķīgas nodarbošanās. Viņiem patīk apgūt iemaņas, ko skolā nemāca, bet kas īsta vīrieša dzīvē vajadzīgas. Starp citu, arī Kurzemē tiek organizēti ekstrēmie pārgājieni. Taču nevis par brīvu kā mūsu jaunsargiem, bet par maksu. Tajos piedalās ļoti situēti cilvēki, lai pēc biroja pavadītas dienas ekstremālā situācijā kārtīgi izdzēnātu asinis.

— Vai militārisms jūs saistīja kopš bērnības?

— Nē. Padomju laikos man pret visu militāro bija ļoti negatīva nostāja. Arī darbu lauku skolā izvēlējos tāpēc, lai netiktu iesaukts dienēt. Mana bērnība aizritēja piecdesmitajos, sešdesmitajos gados. Rudzāti ģeogrāfiski atrodas vietā, kur visos laikos risinājušies dažādi notikumi. Ievērojamas kaujas Pirmajā pasaules karā, slavenās Steķu ciņas Otrā pasaules

kara laikā. Pēc kara lielajos mežu masīvos atradās ne tikai nacionālie partizāni, kas cerēja uz angļu un amerikāņu palīdzību Latvijas atbrīvošanā no okupantiem. Te darbojās arī cita rakstura bandas. Manas mātes ģimenē ik nakti ieradušies mežinieki, un katreiz tie bijuši no cita grupējuma, vai arī iznīcinātāji. Visi ar vienu prasību – dodiet ēdamo.

Mans tēvs bija leģionārs.

Saistība ar vietējiem notikumiem un stāsti par vietējo ciemiņnieku, kaimiņu un arī radnieku dzīvi pirms un pēc kara lielā mērā veidoja manus pasaules uzskatus un attieksmi pret padomju ideoloģiju un militarismu.

Skolas gados aizrāvos ar sportu, un arī matemātikā bija labas sekmes. Priekšroku devu studijām Sporta akadēmijā.

— Kuri ir tie kalni, kurus varat saukt par apgūtiem?

— Kopā ar Preiļu rajona kalnu tūristu grupu esmu kāpis Kaukāza kalnos, Tjanšanā, Pamirā. Esmu ceļojis pa visām Vidusāzijas republikām. Arī pa tuksnesi. Šis pārgājiens man ir palicis atmiņā kā smagākais. Tuksneša sausums un karstums ir smags pārbaudī-

jums. Ūdens visām pārgājiena dienām katram līdzī tik, cik var panest uz muguras.

Kalni attīra cilvēku no visa liekā, kas pa gadu sakrājies. Pastāv tikai viena doma un viens mērķis – izturēt. Visu mazsvarīgo aizmirsti. Man patīk savu varēšanu pārbaudīt smagās situācijās. Kā nepiepildīts sapnis palikusi vēlēšanās apceļot Sibīriju.

— Vai jums ir savi principi, ko cenšaties ievērot?

— Viens no tādiem attiecas uz nezūdamību. Sliktis vai labs vārds, bet izteikts tas saglabājas matērijā saistībā ar teicēju un atgriežas atpakaļ. Vārdu sakot, svied akmeni uz priekšu un iedams tur to atradīs.

Otrs princips, — ja ko darīt, tad darīt pamatīgi. Stingri ievēroju šo principu un uzskatu, ka tas man izdodas. Ir ļoti daudz tādu iespēju, kad var rādīt strādāšanas imitāciju un izbraukt cauri virspusēji, bet tam ir īslaicīgi panākumi. Ir tāds uzskats, ka cilvēks līdz četrdesmit gadiem strādā, veidojot savu autoritāti, bet pēc četrdesmit gadiem autoritāte strādā cilvēkam. Tā tas arī ir.

L.Rancāne

Galēnu pagastā

■ **PIEDALĪSĪES SAPARD PROJEKTĀ.** Galēnu pagasta padomes deputāti sēdē lēma jautājumu par piedalīšanos SAPARD projektā pagasta lauku sakaru un informācijas centra izveidošanai. Pieņemts lēmums iesaistīties šajā projektā. Pagasta centra daudzstāvu mājā atrodas neizmantošs četrstāvu dzīvoklis. Ja projekts gūs atbalstu, šajā dzīvoklī tiks iekārtots informācijas centrs ar konferenču zāli un uzstādīti datori. Tos savām vajadzībām varēs izmantot visi pagasta iedzīvotāji. Projekta gatavošanā iesaistīsies padomes darbinieki.

■ **LEMJ PAR DAUGAVPILS REGIONĀLĀS VIDES PĀRVALDES PRASĪBU IZPILDI.** Padomes deputāti apsprieda, kā izpildīt Daugavpils reģionālās vides pārvaldes aktā uzrādītās prasības attiecībā uz noteikumu ieviešanu ūdenssaimniecībā un kanalizācijas sistēmu izmantošanā. Deputāti konstatēja, ka izpildītās visas aktā norādītās prasības: iztīrīti bioloģiskie diķi; vides pārvaldei iesniegts rakstisks lūgums par atkritumu savākšanu, ko veic SIA «Zabegi»; norīkots darbinieks, kas būs atbildīgs par vides pārvaldības funkciju jautājumiem. Šie pienākumi uzticēti Pēterim Kuprim.

■ **NOLEMTS APMAKSĀT VORTĀLA PAKALPOJUMUS.** Padomes sēdē pieņemts lēmums veikt Latvijas piļu un muižu asociācijas vortāla pakalpojumu apmaksāšanu. Summa sastāda 24 latus gadā. Asociācija turpinās propagandēt Galēnu muižas kompleksu, regulāri papildinās vortālā esošo informāciju ar jaunām ziņām.

■ **PIEŠKĪR LĪDZEKĻUS ĀRSTA PRAKSES VIETAS REMONTAM.** Padomes sēdē pieņemts lēmums piešķirt 24 latus ārsta prakses vietas lodžijas durvju remontam.

■ **IZVEIDO KOMISIJU PAGASTA PIESĀRNOTĀKO VIETU APSEKOŠANAI.** Deputāti izveidoja komisiju trīs cilvēku sastāvā, kuras pienākums būs apsekot pagasta piesārņotākās vietas atbilstoši valsts attiecīgo dienestu prasībām. Šajā komisijā strādās padomes deputāte Jevgēnija Stikāne, zemes ierīkotāja Silvija Opolā, galvenais speciālists saimnieciskajos jautājumos Pēteris Kupris.

■ **IZSKATA IESNIEGUMUS.** Padomes sēdē izskatīti 11 iesniegumi. Izniegta atļauja malkas šķūniša celtniecībai, piešķirti vienreizēji pabalsti, izlemts jautājums par pieslēgšanos pagasta centrālajam ūdensvadam. Izskatīts arī iesniegums par dzīvesvietas deklarācijas anulēšanu, kurā kāda persona lūdza anulēt viņas šķirtā vīra deklarāciju par dzīvesvietu sievietei piederošā mājā. Lūgums tika apmierināts.

■ **VEIKS CENU APTAUJU MALKAS IEGĀDEI.** Deputāti pieņēmuši lēmumu organizēt cenu aptauju malkas piegādei pašvaldības iestādēs. Aprēķināts, ka pagasta padomei jāiegādājas 400 kubikmetri malkas un apmēram 50 tonnas akmeņogļu.

Preiļu novadā

■ **PAR CENU APTAUJU.** Domes sēdē izskatīts un apstiprināts pašvaldības iepirkuma cenu aptaujas procedūras protokols «Zaļās zonas atjaunošana Raiņa bulvāra pāra numuru pusē». Saņemts tikai viens piedāvājums – no SIA «Preiļu saimnieks», kas piedāvā veikt darbus par zaļās zonas atjaunošanu par 1021,35 latiem. Ar šo uzņēmumu nākamā gada pavasarī arī tiks slēgts līgums.

■ **IERĪKOS NOVADGRĀVI UN CAURTEKAS.** Pamatoties uz iedzīvotāju kolektīvo iesniegumu par individuālo māju applūdināšanu Viļānu ielā un pie apvedceļa, pašvaldības deputāti nolēma, ka jāizveido novadgrāvis gar apvedceļu līdz Rožu ielai un jāierīko caurteka pāri Viļānu ielai. Paredzēts, ka darbus veiks SIA «Preiļu saimnieks». Apmaksa 996,49 latu apmērā paredzēta no 2004. gada ceļu fonda līdzekļiem.

■ **APSTIPRINA VIENOŠANOS AR A/S «LATVIJAS GĀZE».** Deputāti izskatīja jautājumu par dabas gāzes piegādi 2003. gada atlikušajos mēnešos. Izskatot akciju sabiedrības «Latvijas gāze» valdes priekšsēdētāja F.Ziberta šī gada 15. oktobra vēstuli par dabas gāzes piegādes līguma pargarinājumu un vienošanos par dabas gāzes piegādi līdz gada beigām, pieņemts lēmums sagatavoto vienošanos apstiprināt.

■ **IESNIEGS PROJEKTU ŪDENSAPGĀDES REKONSTRUKCIJAI.** Nolemts iesniegt projektu «Preiļu novada Aizkalnes ciemata ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu rekonstrukcijas otrais posms» LR Vides komitejā. Projekta realizācijai tiks nodrošināta domes līdzdalība 25% apmērā, iekļaujot 7543,25 latus nākamā gada budžeta izdevumu sadaļā.

Konference aktīvām lauku sievietēm

Latgales sievietes sava reģiona aktualitātes apspriedīs sievietu konferencē «Partnerības veidošana – lauku attīstības pamats», kas notiks Preiļos 8. novembrī.

Uz konferenci aicinātas Balvu, Daugavpils, Ludzas, Krāslavas, Preiļu un Rēzek-

nes rajona nevalstiskās organizācijas un visas lauku aktīvās sievietes. Darba kārtībā paredzēti rajonu pārstāvju ziņojumi par paveikto gada laikā kopš reģiona sievietu konferences Ludzā un 3. Latvijas lauku sievietu apvienības konferences, rajonu aktualitātes. Konferenču dalībnieces iepazīsies ar Latgales

reģiona attīstības aģentūras informāciju par lauku iedzīvotāju iespējām projektu izstrādē, kā arī ar projekta «Lauku partnerība» rezultātiem. Starp apspriežamajiem jautājumiem iekļauta arī partnerības pieredze un iespējas Eiropas lauku attīstībā.

Sievietes varēs strādāt darba grupās: sadarbība ar paš-

valdībām; sadarbība ar NVO centriem un citām NVO; Eiropas Savienības strukturālie fondi un to izmantošanas iespējas.

Konferenci organizē Preiļu rajona sievietu apvienība sadarbībā ar Preiļu rajona padomi un Preiļu NVO atbalsta centru.

L.Rancāne

Partnerības veidošana – lauku attīstības pamats

No 10. līdz 19. oktobrim man bija iespēja pārstāvēt Preiļu rajonu un braukt Latvijas delegācijas sastāvā uz Poliju un Slovākiju, kur notika programmas PREPARE «Eiropas Savienības (ES) kandidātvalstu partnerība Eiropas lauku vidē un sabiedrībā» ikgadējais pasākums. Tajā piedalījās 17 valstu pārstāvji. PREPARE programmas mērķis ir nostiprināt pilsonisko sabiedrību un veicināt starptautisko sadarbību lauku attīstībā, it īpaši ES 10 kandidātvalstīs Centrāleiropā.

Lauku attīstība norit visveiksmīgāk tad, ja ir spēcīgi partneri nacionālajā un vietējā līmenī un ja vietējie cilvēki ir iesaistīti notiekošajos procesos. Bet daudzās ES kandidātvalstīs pilsoniskā sabiedrība, kas attiecas uz aktīvu vietējo demokrātiju un nevalstiskajām organizācijām (NVO), vēl nav tik stipra, lai būtu ietekmīgs spēks un aktīvs valdības partneris. Būtu, ja ir visos varas un sabiedrības līmeņos saprast, ka lauku attīstība – tā nav tikai lauksaimniecības uzlabošana, bet tā ietver arī sociālos, izglītības, kultūras un citus aspektus.

Latvija ir to piecu valstu skaitā, kurās nav izveidots Lauku parlaments vai cita lauku visaptveroša organizācija un kurā būtu pārstāvētas ne tikai lauksaimnieku organizācijas, bet arī izglītības, sociālās, dažādu nozaru reģionālās NVO, asociācijas utml.

Pasākuma dalībnieki uz PREPARE galveno sapulces vietu Slovākijā brauca pa sešiem dažādiem maršrutiem, kas aptvēra Poliju, Slovākiju, Čehiju, Rumāniju, Ungāriju, Slovēniju. Es biju Polijas centrālā maršruta grupā un brauciena laikā bija iespēja iepazīties ar Polijas Lauku parlamenta aktivitātēm. Tas

ir liels nevalstisko organizāciju tikls pa visu valsti, kas apvieno 50 ļoti dažādas NVO, fondus, asociācijas utt. Galvenais mērķis ir sekmēt Polijas lauku ilgtspējīgu attīstību, veicinot un nostiprinot sadarbību, kooperāciju, partnerību. Īpaši svarīgi tas ir šobrīd, kad Polija gatavojas iestāties ES un saņemt ES finansējumu. Lauku parlaments organizē un aktivizē vietējās iniciatīvas grupas, raksta projektus finansējuma piesaistei, palīdz veidot partnerību.

Izbraucot Poliju apmēram 500 km garumā un apskatot vairākus projektus, viens no interesantākajiem vietējo iniciatīvu piemēriem bija Baltovā. Tur izveidota asociācija, kurā iesaistītas piecas vietējās pašvaldības, skolas, NVO, muzejs, privātie uzņēmēji, kultūras iestādes. Notiek sadarbība ar ministriju un reģionālo iestāžu pārstāvjiem. Asociācija uzskata, ka jābūt partnerības trijstūrim – pašvaldības, privātais sektors un NVO. Svarīgi ir radīt un attīstīt biznesa sektoru kā «pamatu zem kājām», jo uzņēmēji bieži vien ir tie, kas mūdiņa pāriet no vārdiem uz darbiem.

Viens no svarīgākajiem asociācijas mērķiem ir tūrisma attīstība vietējās pašvaldi-

bās – bet tā, lai radītu vienotu tūrisma produktu, saglabājot katras vietas īpatnējo un savdabīgo vidi un neveidojot tūrisma pakalpojumu atrauti vienu no otra. Piemēram, ir izveidots tūrisma maršruts divām dienām, kas paredzēts galvenokārt tuvējo lieldzīvnieku ģimenēm ar bērniem un skolēniem, bet perspektīvā varētu tikt iekļauts arī starptautiskā aprīte. Ideja balstās uz pētījumiem, ka pirms aptuveni 150 miljoniem gadu tur ir dzīvojuši dinozauri. Tāpēc tagad tiek veidots «Dinozauru parks» un pirmā figūra 4 m augstumā un 6 m garumā jau ir uzstādīta. Uzsākot šo projektu, lielākā vietējās sabiedrības daļa neizprata, kāpēc nepieciešams maksāt lielu naudu par vienu eksponātu, ja tā vietā var nopirkt, piemēram, pārtiku pašvaldības cilvēkiem. Bet asociācija ar savu darbu vēlas pierādīt, ka viņu radītais sapnis – dinozauru parks, ir tā «rozīnīte», kas piesaistīs tūristus. Tas, savukārt, veicinās vietējās infrastruktūras attīstību un nodarbinātību – veidosies viesu mājas, ēdināšanas iestādes, autostāvvietas utt. Dažu mēnešu laikā šo objektu jau apmeklējuši vairāki tūkstoši cilvēku. Vēl viena Baltovas aktivitāte ir brauciens ar laivu – plostu (apmēram 20 cilvēkiem) pa upi. Lielākie ieguldījumi bijuši, lai iztīrītu vietējo upīti (ap 5 m platu) un nokārtotu braukšanas atļaujas, bet tagad tūristu vizināšanu nodrošina speciāli apmācīti cilvēki un gidī. Īpašs pārsteigums ir brī-

dī, kas viens no plostniekiem sāk spēlēt akordeonu un dziedāt poļu tautas dziesmas.

Citās Polijas pašvaldībās redzējām gan ekotūrisma takas un ekoloģiskās skolas, gan videi draudzīgu ēku celtniecību, izmantojot saules baterijas, gan veco muižu kompleksu atjaunošanu un koka ēku celtniecību pēc sentēvu metodēm u.c.

Svarīgākais ir tas, ka visas šīs aktivitātes balstās uz vietējiem resursiem. Veicinot vietējās iniciatīvas un cilvēku iesaistīšanu pašvaldības dzīvē, paaugstinās arī viņu atbildība par paveikto. Bet, veidojot sadarbību ar citām organizācijām, var panākt finansējuma ilgaicīgumu un projektu nepārtrauktības principu. Šie nosacījumi arī ir viens no priekšnoteikumiem, lai saņemtu ES finansējumu LEADER (latv. – *lideris*) programā, kas Latvijai būs pieejama pēc nākošā gada maija.

Pats svarīgākais brauciena pasākums bija trīs dienu PREPARE konference Slovākijā. Darbs bija ļoti sašņūnāts, ka neatlika laika pat apskatīt Tatra kalnus un skaisto apkārtni. Konferenču laikā mums izveidojās ļoti laba Baltijas valstu sadarbība un pieredzes apmaiņa par lauku attīstību. Strādājot darba grupās ar citu valstu pārstāvjiem un stāstot par mūsu rajona aktivitātēm, ieguvu arī jaunas atziņas, kas noderēs turpmākajā darbā. Pēc katras darba grupas tika gatavotas prezentācijas un atskaites par paveikto. Lieki piebilst, ka tā bija arī laba angļu valodas prakse.

Konferences noslēgumā tika pieņemts gala dokuments, kurā aprakstīta Eiropas lauku nākotne, balstoties uz kompleksu lauku attīstību, ekonomikas dažādošanu un vietējo iniciatīvu paplašināšanu. Dokuments tiks iesniegts ES konferencei par lauku attīstību, kas notiks no 12. līdz 14. novembrim Zolburgā.

Nobeigumā gribu piebilst, ka, neskatoties uz grūtajiem pārbraucieniem un saspringto darbu, esmu ieguvusi labāku priekšstatu par situāciju Eiropas laukos, kā arī atradusi iespējamās sadarbības partnerus turpmākajai attīstībai.

E.Jermolajeva,
Preiļu rajona padomes
attīstības plānošanas
nodaļas vadītāja

● Polijā pēdējā laikā iecienīta koka ēku celtniecība pēc sentēvu metodēm, kad tiek izmantoti tikai dabīgie materiāli.

LAUKSAIMNIEKIEM

Dzīvnieku labturības prasības

1. novembra numurā publicējam materiālu par kopējām dzīvnieku labturības prasībām. Turpinot iesākto, piedāvājam informāciju par konkrētiem uzdevumiem šo prasību ievērošanai.

Dzīvnieku turētājam ir jānodrošina atbilstošs skaits darbinieku, kuriem ir attiecīgās prasmes un profesionālās iemaņas. Tas nenozīmē, ka šiem darbiniekiem obligāti būs nepieciešams loppopja vai citu attiecīgu izglītību apliecināošs dokuments, — pilnīgi pietiks, ja viņi būs gadiem ilgi strādājuši ar dzīvniekiem, taču šāds dokuments varētu palīdzēt strīdus gadījumā.

Dzīvnieku novietnes automātiskais un mehāniskais aprīkojums jāpārbauda ne retāk kā reizi dienā un konstatētie bojājumi nekavējoties jānovērš.

Atbilstoši dzīvnieka sugai un fizioloģiskajām vajadzībām ir jānodrošina dzīvniekiem nepieciešamā aktivitāte. Ja dzīvnieks ir ilgstoši piesiets, sapīts vai atrodas būrī, viņam jānodrošina pietiekami daudz vietas, lai tas izkustētos, varētu apgulties u.tml. Piemēram, zirgam ir vēlme apgulties uz sāniem, tātad viņam jānodrošina tik liela novietne, lai viņš varētu apgulties un izstiept kājas.

Nav pieļaujama dzīvnieku turēšana pastāvīgā tumsā vai pastāvīgā maksimālā apgaismojumā. Ja dabiskais apgaismojums nav pietiekams, dzīvniekam jānodrošina maksimālais apgaismojums.

Ja atsevišķas dzīvnieku šķirnes, teiksim, liellopu gaļas šķirnes, tiek turētas ārā apstākļos visu gadu, obligāti ir jāizveido nojumes, lai aizsargātu no sniega vai lietus, kā arī plēsīgiem zvēriem.

Novietņu, aploku un aizgaldū celtniecībā drīkst izmantot tikai tādas materiālus, kas nekaitē dzīvnieku veselībai, ir tīrāmi un dezinficējami. Arī novietņu (izņemot ganību iezogojumus) aprīkojums nedrīkst būt ar asām malām vai izciļņiem, kas varētu dzīvnieku savainot.

Ārstējot vai barojot dzīvniekus, tiem ir atļauts dot tikai tādus zāles vai veterinārmedicī-

niskos produktus, ko izmanto profilaksei vai ārstniecībai. Tas nozīmē, ka dzīvniekiem nedrīkst dot zāles, piemēram, augšanas veicināšanai vai tamlīdzīgi.

Noteikumi nosaka arī to, ka novietnē jānodrošina dzīvnieka vecumam un sugai atbilstoša temperatūra un ventilācija. Pagaidām temperatūra netiek reglamentēta, taču ar laiku, iespējams, tiks konkretizēti arī šie faktori.

Novietnes, kas aprīkotas ar maksimālās ventilācijas iekārtu, ir jāapgādā ar trauksmes ierīci, kas iekārtas bojājuma laikā brīdina par ventilācijas traucējumiem. Trauksmes ierīce regulāri jāpārbauda. Maksimālās ventilācijas gadījumā novietne jānodrošina arī ar rezerves ventilāciju.

Dzīvnieka turētājam ir pienākums pārbaudīt dzīvnieku stāvokli ne retāk kā reizi diennaktī, teiksim, vai viņam nav kāja sapinusies, iesprūdis u.tml.

Slimais vai savainotais dzīvnieks ir jānošķir no veselajiem, bet, ja tas nav iespējams, jānodrošina tam piemēroti apstākļi un ērta gulvieta.

Līdz šim noteikumi paredzēja konkrētus termiņus, kad no novietnes jāizvāc mēsli. Sakarā ar lauksaimnieku organizāciju protestiem jaunie noteikumi konkrētus laikus mēslu izvākšanai vairs neparedz, — to var darīt kaut vai reizi mēnesī atbilstoši novietnē ieviestajai mēslu izvākšanas tehnoloģijai.

Bojātie barības pārpalikumi ir jāizvāc ne retāk kā reizi diennaktī.

Dzīvnieku turētājam ir jāveic uzskaites par dzīvnieku slimības un nāves gadījumiem un trīs gadus jāsavāc gan šī informācija, gan arī informācija par dzīvnieku ārstēšanu, kā arī jānodrošina minētās informācijas pieejamība Pārtikas un veterinārā dienesta inspektoram pārbaudes laikā vai pēc pieprasījuma.

Ir aizliegts pārveidot dzīvnieka izskatu, piemēram, nogriezt asti, noņemt ragus utt., izņemot, ja tas nepieciešams pašu dzīvnieku veselības dēļ.

Ir aizliegts izmantot dzīvnie-

ku dabisko vai mākslīgo vairošanu, kas var izraisīt dzīvniekam sāpes vai savainojumus. Šī prasība var likties mazliet absurda, tomēr tai ir preventīva nozīme, lai kāds šādus paņēmienus nesāktu izmantot.

Jaunajos noteikumos ir ieviesta arī norma, ka dzīvniekus drīkst turēt, ja pēc to genotipa (organisma iedzimtības faktoru kopuma) vai fenotipa (organisma fizioloģisko pazīmju kopuma) tos ir iespējams turēt, nekaitējot viņu veselībai un labsajūtai. Laiku pa laikam dzīvnieku šķirņu audzētāji, lai iegūtu labāku rezultātu, piemēram, lielākus teļus, mēdz krusot dzīvniekus, kas nav saderīgi. Piemēram, Beļģijā tiek audzēta tāda gaļas šķirne kā Beļģijas baltā govs, un šis nepareizās selekcijas rezultātā ir izveidojusies situācija, ka govs vispār nespēj normāli ātnesties un vienīgā iespēja dabūt teļu ārā no govs vēdera ir ar ķeizargriezienu. Šī ir nenormāla situācija. Beļģijā tā nav aizliegta, taču tiek pieprasīts, lai pārdošanai paredzētā gaļa tiek marķēta, lai cilvēki zina, ka pērk gaļu no noteiktas šķirnes.

Ir reglamentētas dzīvnieku turētāju tiesības attiecībā uz neatliekamās veterinārmedicīniskās palīdzības saņemšanu. Šīs normas, kas pamatā attiecas uz atāliem lauku rajoniem, ir šādas:

— veterinārārsti nedrīkst atteikties palīdzību, neatkarīgi, kurā dienā stundā tā nepieciešama un cik tālu pie dzīvnieka jābrauc;

— dzīvnieka turētājam ir tiesības saņemt veterinārārsta atzinumu par dzīvnieka veselības stāvokli vai tā nobeigšanās cēloni; pieprasīt rakstisku apliecinājumu par dzīvniekam veiktajām veterinārmedicīniskajām darbībām un to rezultātiem.

Ar šo noteikumu spēkā stāšanās spēku zaudē Ministru kabineta 2001. gada 9. oktobra noteikumi nr. 435 «Lauksaimniecības dzīvnieku vispārīgās labturības prasības».

K.Šteina,
Zemkopības ministrijas
Veterinārā un pārtikas
departamenta direktora vietniece

Rudens augļu dārzā

Rudeni jāveic augu aizsardzības pasākumi kaitīgo mikroorganismu izplatības ierobežošanai dārzos. Tagad, pēc lapu nobiršanas, kokiem lapu atdalīšanās vietās veidojas daudz svaigu rētu. Rudeni ir vislielākā iespēja uz šīm rētām nokļūt lapu koku vēža sporām. Vēža sporu izplatība mitros rudeņos īpaši bīstama dārzos, kur tuvumā ir ar vēzi slimi lapu koki. Nepieciešams iespējami ātri pēc lapu nobiršanas smidzināt kādu no varu saturošiem preparātiem, piemēram, *Campionu* līdz 0,75% koncentrācijā vai *Bordo* šķīdumu 3%. Izliekot lielu šķidrums daudzumu — 1000 līdz 2500 l/ha, lai stumbri un zari būtu pamatīgi slapji, vēlams nomiglot arī apdabes. Varu saturošo preparātu miglojumi pasargās augļu kokus arī no citām sēnīšu ierosinātām slimībām.

Aizvadītajā vasarā ābolu raža mūsu reģionā bija niecīga, uz koku lapām izplatījās tādas slimības kā miltrasa, kraupis. Ķirši slimoja ar lapbīri, plūmju dārzos dažviet bija izplatīta kauleņkoku sauskumainība, ogu pelēkā puve un citas slimības. Ogulāju lapas daudzviet inficēja iedegas, lapu sikplankumainība un miltrasa.

Mazdārziņos lapas izvāc, bet lielos dārzos iestrādā dziļi augsne. Jāizvāc bojātie, kritušie un kokos karājošie augļi. Kamēr augsne nav sasalusī, tā jāuzjirdina apdabēs un starprindās, tā traucējot ziemojošo kaitēkļu attīstību. Uzliek mulču apdabēm. Augļu dārzos nobirušās lapas var apsmidzināt ar karbomīdu (urīnvielu) 50 kg/ha, 5% koncentrācijā, kas veicinās bīrušo lapu sadalīšanos. Jālieto liels šķidrums daudzums, lai kritušās lapas pilnīgi saslapinātu. Karbomīds jālieto, kad temperatūra nostabilizējusies zem 10 grādiem, lai tas neiedarbotos kā slāpekļa mēslojums.

Rudeni vēlams kaļķot koku stumbrus un skeletzarus, lai pasargātu stumbru no sala un saules nelabvēlīgās iedarbības. Kaļķojamajam materiālam vēlams pievienot 2% vara sulfātu, kurš ierobežos sēnīšu slimību izplatību.

Dārzos, kur bija uzliktas līmes jostas, iestājoties salam vai pirms kaļķošanas, tās jānoņem un jāsaedzina.

A.Trūpa,
VAAD Latgales reģionālās
nodaļas Augu aizsardzības un
karantīnas Viļānu prognožu
daļas vecākā speciāliste

Kā ilgāk saglabāt dārzenus svaigus

KĀPOSTI ir vāriģi

Kāposti ir ļoti vāriģi, pat mazākais iepiedums vai plūsums var izraisīt bojāšanos. Ja iespējams, kāpostus nevajadzētu glabāt kopā ar sakņu dārzeniem, jo tiem nepieciešams citāds gaisa temperatūras un mitruma režīms. Kāpostu glabāšanai optimālā gaisa temperatūra ir no 0 līdz +1 grādam pēc celsija, gaisa mitrums — 90 līdz 95%. Sausā telpā kāpostu virsējās lapas ātri sažūst.

Vidēji agrinajiem kāpostiem var atstāt sakni. Ap to apsien striķīti un galviņu piekar pie griestiem. Laiku pa laikam galviņas jāapprauga. Tikko kāda lapa sākusi bojāties, tā jānoņem, citādi puvums var pārņemt visus krājumus.

BURKĀNIEM vajag smiltis vai granti

Burkānus glabā 35 grādu temperatūrā. Tiem piemērotas koka kastes vai apcirņi. Starp dārzenu kārtām ieteicams iebērt tīras, mēreni mitras smiltis vai granti. Starpslānim vajadzētu būt vismaz 5 cm biežam. Smiltis pasargā bur-

kānus no izžūšanas, bez tam smiltis darbojas kā izolators — ja kāds dāzenis sācis bojāties, pārējie burkāni paliek neskarti.

Burkānus var glabāt arī uz lauka, sakrāutus stīpās, kas tiek īpaši siltinātas. Taču gados, kad ziemas ir nepastāvīgas, šāds pasākums ir riskants.

KARTUPELIEM un BIETĒM patīk sausums

Nelielu daudzumu kartupeļu var glabāt auduma maisos, taču parasti liek apcirknī. Jāievēro, ka nedrīkst kopā glabāt dažādu šķirņu kartupeļus — vieni sāks asnot agrāk par citiem.

Kartupeļiem piemēroti pavēsi, bet sausi pagrabi. Gaisa temperatūrai jābūt +3 līdz +5 grādi. Ja temperatūra ir zemāka, bumbuļi kļūst negaršīgi, bet augstākā temperatūrā tie sāks asnot.

Bietēm ir līdzīgi uzglabāšanas apstākļi kā kartupeļiem, tikai jāuzmanās, nogriežot lakstus un sakni — nedrīkst iegriezt pašā bumbuļi.

«Māja»

Lauku darbu kalendārs

5. novembris. Atsevišķi sagatavo augsni pavasarī sējamām agrām kultūrām.
6. novembris. Sagatavo potzarus ziemas un vasaras potējumiem. Sagaidot ziemu, labs saimnieks notīra un sakārto darbarīkus, visu sakopj.
9., 10. novembris. Sagatavo potzarus ziemas un vasaras potējumiem.
11. novembris. Jāuzrok rindstarpas augļu dārzā.
12. novembris. Jāapgriež un jāzagatavo ziemai vīnogulāji.

15. novembris. Apgriež dekoratīvos un košumkrūmus, vislabāk, ja zemes virskārta jau ir sasalusī.
18. novembris. Siltumnīcā samazina ventilācijas ilgumu, reti laista un samazina mitrumu. Temperatūru uztur nedaudz augstāku par minimālo.
19. novembris. Augsni kaļķojiet rudenī un uzreiz nemēslojiet — to labāk darīt pavasarī.

«Sējas un ražas kalendārs
Latvijai»

LĪVĀNU NOVADĀ

Iesniedz koncepciju
investīciju
programmai

Nolemts iesniegt projekta «Līvānu centralizētās siltumapgādes sistēmas rekonstrukcija» koncepcijas pieteikumu Valsts investīcijas programmai 2005. gadam. Siltumapgādes sistēmas rekonstrukciju 2005. gadā plānots veikt kopsummā par 100 000 latu. No saviem līdzekļiem pašvaldība plāno ieguldīt 20 000 latu, kā arī ņemt aizņēmumu 50 000 latu apmērā, bet 30 000 latu pieprasīt kā mērķdotāciju 2005. gadam no valsts budžeta.

Apstiprina mākslas
un amatniecības
centra nolikumu

Izveidota Līvānu novada pašvaldības iestāde — Līvānu mākslas un amatniecības centrs (MAC). Tā tiks reģistrēta Valsts ieņēmumu dienestā kā Līvānu novada domes nodokļa maksātāja struktūrvienību. Apstiprināts tās nolikums, kurš nosaka ka MAC ir juridiska persona, tās juridiskā adrese ir Līvānos, Domes ielā 1. MAC vadītāju apstiprinās Līvānu novada dome.

Atļauj izmantot
telpas

Līvānu fondam «Baltā māja» atļauta telpu Lāčplēša ielā 28 izmantošana dienas aprūpes centra «Saulsvece» dalībnieku ar īpašām vajadzībām nodarbībām piektdienās no plkst. 10.00 līdz 11.30, nenosakot maksu. Ar 1. novembri tiek slēgts līgums arī par šo telpu izmantošanu fonda «Baltā māja» līnijdeju kluba «Black coffee» nodarbībām otrdienās no plkst. 18.00 līdz 19.30 skolas vecuma bērniem un pusaudžiem, nosakot nomas maksu Ls 0,50 un PVN 18% par vienu stundu.

Vidusskola pirks
automašīnu

Līvānu 1. vidusskolai dota atļauja slēgt līgumu ar SIA «Hansa auto» par automašīnas piegādi, paredzot atlikto maksājumu 3000 latu apmērā uz 2004. gadu. Līvānu 1. vidusskola plāno iegādāties septiņvietīgu automašīnu Opel Zafira par 9860 latiem, kas bijis lētākais no visiem piedāvājumiem. Pirkums tiks finansēts no skolas budžeta līdzekļiem 2003. gadam, bet atlikušo daļu — minētos 3000 latus — plānots segt no nākošā gada budžeta līdzekļiem. Šobrīd skolas rīcībā ir piecpadsmit gadus veca vieglā automašīna Opel Omega, kas ir sliktā tehniskā stāvoklī. Jaunais transportlīdzeklis tiks izmantots skolēnu un skolas pedagogu vajadzībām, piemēram, bērnu aizvešanai uz mācību olimpiādēm, kā arī tehniskiem pārvadājumiem.

Būs pašvaldības
laikraksts

Ar 2003. gada decembri Līvānu novada dome izdos informatīvo biļetenu «Līvānu Novada Vēstis», kas iznāks vienu reizi mēnesī latviešu un krievu valodā. Informatīvas izdevums iedzīvotājiem būs pieejams bez maksas. Tā izdošanai šogad pašvaldība atvēlējusi 300 latus, veicot grozījumus budžetā.

Darba grupa strādās
ilgāk

Jautājumā par bijušās paju sabiedrības «Rožupe» sociālās un komunālās saimniecības objektu neiekļaušanu sākotnēji Rožupes pagasta bilancē, bet vēlāk Līvānu novada bilancē izveidotajai domes darba grupai tika pagarināts darbības laiks līdz 2003. gada 15. novembrim. Šī darba grupa tika izveidota pēc deputāta Jāņa Klauža pieprasījuma, lai izvērtētu amatpersonu atbildību.

G.Kraukle

INFORMĀCIJA

Jaunrade skatītāju acu priekšā

● Riebiņu vidusskolas komanda «Tuman» un Galēnu pamatskolas komanda «Asni» demonstrē vienu no teātra sporta iesildīšanās spēlēm «Mašina». Ik pēc brīža kāds no malas «nobalso» automašīnu, tajā mainās šoferi, līdz ar to arī galamērķis. Visiem braucējiem, kas nupat vēl devās, piemēram, uz diskotēku, tagad jābrauc uz Saeimu, un jāmaina arī sarunas tēma un darbības. Foto: M.Rukosujevs

Ar Aglonas internātvīdusskolas komandas «Šaiba» uzvaru beidzās teātra sporta 2. rajona turnīrs, ko rīkoja rajona bērnu un jauniešu centrs. Aglonieši pārstāvēs Preiļu rajonu reģiona turnīrā Madonā, kas paredzēts 7. novembrī.

Turnīrā piedalījās deviņas komandas: no Siļukalna, Pelēču, Dravnieku, Rīmicānu pamatskolas, no Riebiņu vidusskolas, pa divām komandām no Aglonas internātvīdusskolas, no Galēnu pamatskolas.

Turnīru vadīja rajona teātra sporta trenere Aiga Budriķe. Šogad komandām uzde-

vumi bija sarežģītāki, nekā gadu iepriekš, jo pa šo laiku augusi meistarība un pieredze. Pērn komandas pirms piedalīšanās turnīrā apguva konkrēti noteiktas spēļu tehnikas, bet šogad jau uz vietas turnīrā tika izlozēts, kādā tehnikā jāspēlē.

Rajonā ir palielinājies to skolu skaits, kurā nodarbojas ar teātra sportu.

Aglonas internātvīdusskolas komanda «Šaiba» ieguva lielāko punktu skaitu. Līdz ar to pērnā gada uzvarētāji — «Asni» no Galēnu pamatskolas bija spiesti šķirties no ceļojošās balvas. Ar labiem panākumiem, gūstot augstāko rezultātu, pirmo spēli aizvadīja Riebiņu komanda «Tu-

man», bet otrajā reizē uzstāšanās nebija tik spoža, un kopējā punktu skaita ziņā atpalika no uzvarētājiem.

Teātra sports atšķiras no parastā teātra ar to, ka jaunrade notiek skatītāju acu priekšā, saglabājot aizraujošu un noslēpumainu raksturu. Tas pierādījās arī šajā turnīrā, kura skatītāji — visu vecumu skolēni un pedagogi ar skaļām smieklu brāzmām reaģēja uz komandu dzirkstošo improvizāciju un attapību. Teātra sportā pats galvenais ir apgūt un ievērot konkrētas spēļu tehnikas, kuru ir ļoti daudz. Tēmas, par ko spēlēt, un varoņi, kam tās jāizspēlē, ir atkarīgi no skatītāju vēlmēm.

Teātra sports ir samērā intelektuāla spēle, kurā parādās bērnu varēšana orientēties konkrētā tēmā un spēja par to izteikties bez ilgām iepriekšējām pārdomām. Tas prasa domu sakārtotību un iemaņas demonstrēt kustības, kas atbilst tēlam. Lai rezultāts būtu tāds, ka to varētu rādīt arī skatītājiem, ar teātra sportu jānodarbojas nopietni un pacietīgi. Teātra sports iemāca izteikt savas domas un viedokli, mēģinot to arī argumentēt.

Skolotāji, kas vada teātra sporta komandas skolās, ir beiguši attiecīgus kursus.

L.Rancāne

Oktobris Aglonas bazilikas kora skolā —
konkursu mēnesis

10. oktobrī Ventspils mūzikas skolā notika operdziedātājas A.Vānes piemiņai veltīts jauno vokālistu konkurss.

Konkurss notika divās vecuma grupās — no 10-14 un 15-18 gadiem.

Aglonas bazilikas kora skolu konkursā pārstāvēja Līga Džeriņa (jaun. grupā), Daiga Pranča (vec. grupā).

Abas meitenes bija ļoti rūpīgi gatavojušās. Neskatoties uz to, ka Daigai konkursu pieredze ir mazāka, viņas

sniegums bija pārliecinošs. Taču viņas konkurentes šajā vecuma grupā bija mūzikas vidusskolu audzēknes.

Līga savā vecuma grupā 26 dalībnieku konkurencē bija pārliecinoša līdere un ieguva 1. vietu. Meiteņu skolotāja ir Irēna Ļeonova, koncertmeistare — Inese Orinska.

23.-27. oktobrī Polijas pilsetā Rumiā notika XV Starptautiskais priesteru St. Orminska piemiņai veltīts garīgās mūzikas konkurss. Ko-

ri uz šo konkursu tiek uzaicināti noklausoties to skaņu ierakstus. Jūlijā kora skolas koris (dirigente — Ieva Lazdāne, kormeistare Irēna Ļeonova) saņēma ielūgumu piedalīties konkursā (konkursa nolikumā bija piezīme, ka bērnu kori tiek uzaicināti tikai īpašos gadījumos).

Konkurss notika divās kategorijās — A un B. A kategorijā bija jāpiedalās mūzikas skolu kuriem augsta mākslinieciskā līmeņa kuriem). Ieraugot konkursa dalīb-

nieku sarakstu A grupā bijām dziļā neizpratnē — mūsu konkurenti — galvenokārt pieaugušie kori (tikai viens bija mūzikas skolas — koris, bet arī bērnu vecuma un dalībnieku skaita ziņā lielāks).

Liels bija pārsteigums un prieks, uzzinot, ka A kategorijā (augstākajā) esam ieguvuši II vietu un 2000 zlotu prēmiju.

I.Lazdāne,
kora skolas direktore

VESELĪBA

Sociālās rehabilitācijas vietā
LM iesaka medicīnisko

Nākamgad spēku zaudēs Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma pārejas noteikumi, kas vēl 2003. gadā invalīdiem, pensionāriem un politiski represētajām personām nodrošināja tiesības uz sociālo rehabilitāciju sanatorijas tipa iestādēs. Gan pacienti, gan Latvijas Rehabilitologu biedrība nosūtījuši vēstules Labklājības ministrijai (LM) un Saeimas Sociālo un darba lietu komisijai, lūdzot nesašaurināt sociālo pakalpojumu loku un arī turpmāk sniegt iespēju noteiktām sociālajām grupām uzlabot veselību un dzīves kvalitāti rehabilitācijas centros.

Šī gada sākumā rindā uz sociālo rehabilitāciju bija pierakstīti ap 18 tūkstoši cilvēku, taču līdz gada beigām to vēl nebūs saņēmuši 10 tūkstoši, lēš LM. Ministrija aicinājusi sociālās palīdzības dienestus šogad jaunus gaidītājus vairs neregistrēt, tā vietā aicinot cilvēkus vērsties pie ģimenes ārstiem un lūgt nosūtījumu uz medicīnisko rehabilitāciju.

Publika, kas nonāk pie mums, pārsvārā ir veciši, kuri iet ārstēties,

Saeimas komisijas sēdē skaidroja LM Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības departamenta direktore Sandra Baltiņa. Viņa norādīja, ka faktiski šiem cilvēkiem nepieciešama ārstniecība, tāpēc vajadzētu palielināt Veselības ministrijas (VM) budžetu. VM pārstāvji iebilda, ka neredz iespēju sniegt cilvēkiem medicīniskās rehabilitācijas pakalpojumus atkarībā no piederības kādai sociālai grupai, bet gan tikai pēc medi-

Slimības no vitamīniem

Ilgstoša multivitamīnu un pārtikas piedevu lietošana ir kaitīga veselībai. Kā pierādījuši pētījumu rezultāti, šo preparātu lietošana uzturā samazina organisma dabiskā C vitamīna, kalcija un dzelzs uzņemšanu un palielina risku saslimt ar daudzām slimībām. Kā pēc veiktajiem pētījumiem uzskata britu Uztura standartu aģentūras speciālisti, klasiskajā polivitamīnu tabletītē ir vairāk beta karotīna, cinka, magnija un fosfora, nekā nepieciešams. Lielās devās tie var izraisīt mazasinību, depresiju vai pārgurumu, izsaukt pigmentācijas plankumu parādīšanos, kā arī palielināt risku saslimt ar plaušu vēzi. Turklāt pārāk liela fosfora deva padara kaulus trauslākus. Zinātnieki uzsver, ka pats labākais ceļš, kā atjaunot vitamīnu līdzsvaru organismā, — lietot uzturā augu valsts pārtiku.

Aspirīna lietošanu ik dienu
saista ar vēzi

Sievietēm, kas aspirīnu lieto katru dienu, ir lielāks risks saslimt ar aizkuņģa dziedzera vēzi. ASV zinātnieku atklājums, ko publicēja aģentūra CNN, pārsteidzis ārstus, jo līdz šim tika ieteikts regulāri lietot aspirīnu, lai pasargātos no sirds slimību riska. Daudzas sievietes aspirīnu lieto, lai mazinātu galvassāpes. Aizkuņģa dziedzera vēzis ir reti sastopams, taču to nevar izārstēt. Trīs gadu laikā tas nogalina visus savus upurus. Tiesa, zinātnieki uzsver — tas nenozīmē, ka sievietes vairs nedrīkst dzert aspirīnu. Šis zāles joprojām veselībai dod vairāk laba nekā slikta, taču ieteicams uzmanīties.

Kāpēc jāēd āboli

Dietologi ābolus mēdz dēvēt par visveselīgāko uzskodu. Tie dod organismam enerģiju un aptur cilvēka vēlni pēc saldumiem un saldinātiem dzērieniem, jo ābolos esošie cukuri, galvenokārt, fruktoze, organismā sadalās lēni. Asinis ilgstoši tiek nodrošinātas ar vajadzīgo cukura līmeni. Ābolos nav tauku, toties tie ir lielisks šķiedrvielu avots un satur visas galvenās minerālvielas un vitamīnus. Pektīns sargā sirdi un asinsrites sistēmu, mazinot holesterīna veidošanos. Āboli satur kalciju, magniju un fosforu, kā arī daudz C vitamīna. Taču āboli ir jāēd lēni un labi jāsakojā, citādi tie izraisa vēdera uzpūšanos.

Pēc preses materiāliem

Sociālā rehabilitācija pieaugušajiem
un bērniemCeļazīmes
uz sanatorijām
pagaidām pēc
vecās kārtības

Patlaban ceļazīmes uz sanatorijām tiek piešķirtas, pamatojoties uz likumu par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību un arī uz LR Ministru kabineta noteikumiem par kārtību, kādā personas par valsts budžeta līdzekļiem var saņemt sociālās rehabilitācijas pakalpojumus. Noteikumi paredz, ka šīs tiesības ir personām, kas saņem valsts vecuma pensiju, politiski represētajiem, invalīdiem un Černobiļas atom- elektrostācijas avārijas seku likvidēšanas dalībniekiem, kā arī šīs avārijas rezultātā cietušajiem un viņu bērniem, kas evakuēti no bīstamās zonas. Černobiļes loku noteic atsevišķs likums. Šādu informāciju «Novadniekam» sniedza rajona padomes sociālās aprūpes speciāliste Jūta Fadejeva.

Minētie Ministru kabineta noteikumi attiecībā uz ceļazīmju piešķiršanu vecuma pensionāriem, politiski represētām personām un invalīdiem ir spēkā līdz šī gada 31. decembrim. Valdība joprojām nav pieņēmusi nekādu lēmumu par to, vai šajos noteikumos paredzētais termiņš tiks pagarināts. Diemžēl valsts budžetā Labklājības ministrijai paredzētie līdzekļi samazināti.

Rindā uz
sanatorijām gandrīz
400 cilvēku

Līdz 1. oktobrim Preiļu rajona

padomes sociālās aprūpes nodaļa saņēmusi 56 no valsts budžeta maksātās ceļazīmes, no tām pensionāriem piešķirtas 34. Savukārt rindā uz ceļazīmēm līdz šī gada 1. oktobrim gaidīja 371 cilvēks. Pagājušajā gadā iespēja aizbraukt uz sanatorijām bija 89 personām.

Pieprasījums pēc sanatorijām ar katru gadu palielinās, situāciju raksturo Jūta Fadejeva. Ja, sākot ar nākošo gadu, tiks liegta iespēja saņemt ceļazīmes par budžeta līdzekļiem, šīs sociālās rehabilitācijas pakalpojuma veids gulsies uz pašvaldībām. Neiespējami atbildēt, vai tām šim nolūkam būs līdzekļi.

Patlaban ceļazīmes vērtība ir robežās no 181 līdz 215 latiem. Tajā ietilpst maksa par uzturēšanos, ēdināšanu un dažas ārstnieciskās procedūras. Iespējams saņemt papildus procedūras par samaksu, kas dažādās sanatorijās ir atšķirīga.

Lielāks pieprasījums
pēc Jaundubultiem un
Jaunķemeriem

Katru gadu valsts rīko konkursu par sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanu. Ar uzvarētājiem tiek noslēgti līgumi. 2003. gadā projektu konkursā par sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanu, nepārsniedzot 21 dienas kursu, uzvarēja šādas sanatorijas: valsts veselības centrs «Jaundubulti», kūrorta rehabilitācijas centrs «Jaunķemeri», SIA rehabilitācijas centrs «Krimulda», Vidzemes novada rehabilitācijas centrs «Līgatne», akciju sabiedrība «Protezēšanas un ortopēdijas

centrs», Kurzemes novada rehabilitācijas centrs «Tērvete», rehabilitācijas un kūrortu centrs «Viktorija 91».

Uz Jaunķemeru sanatoriju šī gada deviņos mēnešos saņemtas 19 ceļazīmes, uz Jaundubultiem — 22, uz Tērveti — 2, uz Vaivariem — 3, uz «Viktorija 91» — 6, uz Krimuldu — 2, uz Līgatni — 1 un uz Protezēšanas un ortopēdijas centru — 1.

Uz Krimuldu un Līgatni bija piedāvāts vairāk ceļazīmju, taču cilvēki no tām atteikušies sakarā ar to, ka līdz šim sanatorijām nerēta nokļūšana. Preiļu rajona iedzīvotāji vairāk vēlas izmantot Jaundubulti un Jaunķemeru sanatoriju pakalpojumus, uz tām izveidojušās garākas rindas. Līdzšinējā pieredze liecina, ka, piemēram, uz sanatoriju Jaundubultos var nokļūt pēc gadu ilgas gaidīšanas. Gribētājiem atgūt veselību Jaunķemeros nākas gaidīt vēl ilgāk.

Lai uzņemtu rindā uz ārstnieciskās rehabilitācijas centru, vajadzīgs ārsta norīkojums. Tuvāka informācija par izmaiņām ceļazīmju piešķiršanā varētu būt tikai pēc 1. decembra.

Černobiļiešiem ir iespēja rehabilitācijas pakalpojumu saņemt reizi gadā. Līdz šī gada 15. septembrim rindā bija 38 černobiļieši.

Invalīdiem valsts
apmaksā profesijas
apgūvi

Pastāv arī profesionālās rehabilitācijas iespējas. Tas ir pasākumu kopums, kas nodrošina pro-

fesionālo zināšanu un prasmju atjaunošanu vai attīstīšanu, arī jaunas profesijas apgūšanu atbilstoši personas funkcionālo traucējumu veidam, smaguma pakāpei un iepriekš iegūtās izglītības un kvalifikācijas līmenim. Profesionālā rehabilitācija paredzēta no valsts budžeta līdzekļiem. Valstī ar to nodarbojas arodapmācības un rehabilitācijas centrs «Alsviķi», kas atrodas Alūksnes rajonā, kā arī republikāniskais rehabilitācijas centrs Dubultos. Šis koledžas tipa centrs piedāvā invalīdiem pāris gadu laikā iegūt profesionālo izglītību dažādās apmācības programmās: saimnieciskās darbības uzskaitē, kontrole un analīze; elektronika; ēdināšanas serviss; automātika, datortehnika un citās.

Personām, kurām noteikta invaliditāte un kuras slimības vai traumas dēļ nespēj strādāt iepriekšējā profesijā, mācības apmaksā valsts.

Palīdzība vardarbībā
cietušiem bērniem

Par valsts budžeta līdzekļiem paredzēta arī vardarbībā cietušo bērnu rehabilitācija. 2003. gadā rajonā rehabilitēti 13 bērni. Seši no viņiem saņēmuši rehabilitācijas kursu 30 dienu ilgumā. Bērni bija cietuši no emocionālās un fiziskās vardarbības ģimenē, divi no viņiem seksuāli izmantoti. Septiņiem bērniem rehabilitācija sniegta dzīves vietā.

Psihologi darbam
ar vardarbībā
cietušiem bērniem

Nemot vērā, ka šī gada statisti-

ka attiecas tikai uz deviņiem mēnešiem, bet pērn visa gada laikā konstatēti deviņi vardarbības gadījumi (2001. gadā — septiņi, 2000. gadā — trīs), kļūst skaidrs, ka vardarbīgas attiecības gadījumā skaits pret bērniem palielinās.

Dzīves vietās bērniem palīdzību sniedz speciāli apmācīti psihologi. No valsts līdzekļiem apmaksātu programmu psihologiem, psihoterapeitiem un sociālajiem darbiniekiem vardarbībā cietušo bērnu rehabilitācijai rajonā apguvušās piecas psiholoģes. Tās ir Liene Fedotova (strādā Preiļu Valsts ģimnāzijā un Aglonas internatīvidusskolā), Līga Tumašova (Preiļu 1. pamatskolā), Natālija Rivža (Preiļu 2. vidusskolā), Anita Pastare (Līvānu 1. vidusskolā), Ilze Čamane (Riebiņu vidusskolā, Galēnu, Stabulnieku pamatskolā).

Savā dzīves vietā bērns var saņemt līdz desmit valsts apmaksātām nodarbībām.

Palīdzība
bērniem atbrīvoties
no atkarības

Par valsts budžeta līdzekļiem saņemama arī sociālā rehabilitācija bērniem, kuriem izveidojusies atkarība no narkotiskajām, toksiskajām vai citām apreibinošajām vielām. Valsts konkursa rezultātā tiesības sniegt šo pakalpojumu ieguvusi Straupes narkoloģiskā slimnīca. Patlaban rajonā pēc šāda veida palīdzības vēl nav bijusi nepieciešamība.

L.Rancāne

Preiļu novada domes priekšsēdētājs – zinātņu doktors

30. oktobrī Preiļu novada domes priekšsēdētājs JĀNIS EGLĪTIS aizstāvēja disertāciju zinātņu doktora grāda iegūšanai. Promocijas darbu zinātņu doktora grāda iegūšanai Jānis Eglītis gatavoja par tēmu «Izglītības kvalitātes nodrošināšanas reģionālie un ekonomiskie aspekti». Domes priekšsēdētājs neklātienē studēja Latvijas Lauksaimniecības universitātes doktorantūrā. Studijās aizvadīti 3,5 gadi.

Gatavojot disertāciju, izmantoti Latvijā veikti pētījumi un zināšanas papildinātas, stažējoties kādā no Dānijas universitātēm.

Preiļu novada domes priekšsēdētājs Jānis Eglītis atzina, ka jūtas priecīgs par šo ļoti nozīmīgo sasniegumu – zinātņu doktora grāda iegūšanu.

Preiļu rajonā līdz šim bija viena zinātņu doktore – rajona padomes attīstības un plānošanas nodaļas vadītāja Elita Jermolajeva.

Audzinās bērnus nopietnās mūzikas izpratnei

Preiļu bērnu mūzikas un mākslas skolas direktors Alberts Vucāns piedalījās Latvijas Nacionālās operas rīkotajā pasākumā Latvijas mūzikas skolu direktoriem. Viņš bija uzaicināts uz koncertu «Opera visai ģimenei».

Kā informēja Alberts Vucāns, šī pasākuma mērķis bija nopietnāk pievērsties jaunās paaudzes audzināšanai nopietnās mūzikas izpratnei, palīdzēt apgūt tās klausīšanās prasmi.

Klausītājiem, starp kuriem bija ne tikai mūzikas skolu direktori, bet arī ģimenes ar bērniem, Operas nama Baltajā zālē, bija iespēja noskatīties un noklausīties koncertu ar uzvedumu fragmentiem un solodziedājumiem, kā arī uzzināt, kā top iestudējumi. Muzikoloģes Karinas Bērziņas izsmieļošo stāstījumu par komponistu Mocartu un atskaņoto skaņdarbu ar aizrautību noklausījās visi klātesošie. Šādā veidā bērniem par notiekošo uz skatuves rodas lielāka interese un sapratne. Pēc koncerta skatītājiem bija iespēja tikties ar skatuves māksliniekiem, apskatīt opernama telpas.

Lai operai piesaistītu ģimenes no visas Latvijas, palīgā tiek aicinātas mūzikas skolas. Kopumā paredzēti septiņi šādi koncerti, kas notiks katrā mēneša pēdējā svētdienā. Uz tiem var nokļūt arī Preiļu rajona ģimenes, iepriekš sazinoties ar Preiļu bērnu mūzikas un mākslas skolu.

Savukārt attiecībā uz muzikālo dzīvi Preiļos, skolas direktoram ir iecere rīkot muzikālās piektdienas, kurās koncertētu uzaicināti mūziķi.

Gatavo atklāšanai keramikas klasi

Preiļu mūzikas un mākslas skolā tuvākajā laikā tiks atklāta vizuāli plastiskās mākslas klase keramikas nodarbībām. Šim nolūkam izremontēta un sakārtota bijusī siltummezgla telpa. Paredzēts tajā uzstādīt ar elektrību darbināmo virpu un mufelkrāsni darbu apredzināšanai.

Patlaban mūzikas un mākslas skolas mākslas nodaļā mācās 36 audzēkņi. Mācībām tiek piedāvātas trīs programmas: vizuāli plastiskā māksla, dizains un lietiskā māksla. Programmas ir saņēmušas licenci, tās paredzētas piecus gadus ilgām mācībām.

Sabiedriskās integrācijas fonda projekts

Latvijas Republikas proklamēšanas 85. gadadienas atzīmēšanai plašu sarīkojumu organizē Preiļu 2. vidusskola. Tā trīs dienu garumā kļūs par mājvietu vairāku Latvijas mazākumtautību skolu skolēniem, kas Preiļos ieradīsies Sabiedriskās integrācijas fonda projekta ietvaros.

Preiļu 2. vidusskola no 15. līdz 17. novembrim uzņems Rīgas 55. vidusskolas, Rīgas Šampētera pamatskolas, Cēsu rajona Liepas pamatskolas, Daugavpils 10. vidusskolas, Daugavpils poļu vidusskolas, kā arī Preiļu 1. pamatskolas skolēnus.

Projekts tiek īstenots ar mērķi sekmēt starpkultūru sakarus, veicināt tolerances veidošanos un kultūru dialogu. Paredzēta iepazīšanās ar Preiļu novada kultūrvēsturiskajām vietām. Ciemiņiem būs iespēja darboties radošajās darbnīcās: deju, teātra, kultūrtradīciju, floristikas, vizuālās mākslas, veselības mācības – jogas darbnīcās, notiks sporta sacensības.

Ciemos atbraukušie skolēni piedalīsies koncertā par godu LR gadadienai, kas notiks 16. novembrī pulksten 16.00 Preiļu kultūras namā.

INFORMĀCIJA

Uzmanības centrā – labākās meiteņu futbola komandas

● Rajona sporta kluba «Cerība» meiteņu futbola komandas, otrās vietas ieguvējas Latvijas jaunatnes čempionātā kopā ar saviem treneriem, skolu direktoriem, pašvaldību un Latvijas Futbola federācijas pārstāvjiem. Foto: E. Kokorišs

Svinīgos apstākļos rajona padomes zālē, klātesot skolu direktoriem un pašvaldību pārstāvjiem, notika Latvijas Futbola federācijas balvu pasniegšana rajona sporta kluba «Cerība» divām meiteņu futbola komandām. Tās abas Latvijas jaunatnes futbola čempionātā izcīnījušas otro vietu, viena – jaunākajā, bet otra – vecākajā grupā.

Uz balvu pasniegšanu bija ieradies Latvijas Futbola federācijas pārstāvis Vilnis Kļaviņš un federācijas sieviešu futbola komitejas priekšsēdētāja Ingrīda Labucka, lai sveiktu rajona meiteņu komandas par gūtajiem panākumiem populārā sporta veidā. Ingrīda Labucka bez tam izteica pateicību visiem klātesošajiem – treneriem, skolu un pašvaldību vadītājiem, kas sekmējuši meiteņu futbola. Viņa stāstīja, ka nesen atgriezies no pasaules čempionāta sieviešu futbolā, kas radījis neaizmirstamu iespaidu un licis pieņemt lēmumu: es būšu sieviešu futbola fane. Čempionāts notika ASV, taču mēs Amerikā bijām ieradusies nevis, lai vienkārši noskatītos spēles, teica Ingrīda Labucka, bet lai iemācītos, kā piesaistīt naudu sieviešu futbola attīstībai.

Savukārt Vilnis Kļaviņš atzina, ka jau nākamajā sezonā izlases kandidātu sastāvā būs

iekļautas sešas «Cerības» meitenes. Patlaban godu spēlēt Latvijas jaunatnes izlases sastāvā izcīnījušas Sanita Bogdanova un Skaidrīte Vulāne.

Abas godalgotās komandas, kas sastāv gan no Preiļu, gan arī Dravnieku, Silajāņu, Salas, Rušonas pamatskolas meitenēm, sveica rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore un rajona sporta kluba «Cerība» direktors Imants Babris.

Pēc kausu, medaļu, diplomu un ziedu saņemšanas balvas tika pasniegtas atsevišķās nominācijās. Latvijas Futbola federācijas atzinību nominācijā «Labākais skolotājs – futbola treneris» saņēma Ilvars Kalvāns no Rušonas pamatskolas. Nominācija «Kvalitatīvākais futbola laukums» piešķirta Salas pamatskolai. Dravnieku pamatskola atzīta par labāko skolu futbola attīstībā, bet Preiļu 1. pamatskolas komanda – par vizuāli labāk noformēto futbola komandu. Dravnieku pamatskolas direktore Evelīna Visocka skolu pedagogu un arī skolēnu vārdā pateicās Imanam Babrim par ieguldījumu jauniešu fiziskajā audzināšanā un sporta attīstībā.

Kopā ar savām komandas biedrenēm bija arī Latvijas jaunatnes futbola izlases dalībnieces Skaidrīte Vulāne, patlaban Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkne, un Sanita Bogdanova, Viļānu vidusskolas skolniece.

● Sanita Bogdanova (no kreisās) un Skaidrīte Vulāne, kas ar lielo futbolu nopietni sāka aizrauties vēl būdamas Dravnieku pamatskolas skolniece, uz futbolistu sveikšanu ieradās valsts jaunatnes izlases (kuras dalībnieces ir abas sportistes) svētkiem paredzētajos formās. Foto: M. Rukosujevs

Skaidrīte sarunā ar «Novadnieku» atzina, ka futbols viņai ir interesējies kopš mazotnes. Tagad viņa ir ģimnāzijas audzēkne, bet, vēl mācoties Dravnieku pamatskolas jaunākajās klasēs, labprāt spēlējusi futbolu kopā ar zēniem. Tā viņai šķiet visinteresantākā spēle. Tagad Skaidrīte izaugusi līdz Latvijas izlases līmenim.

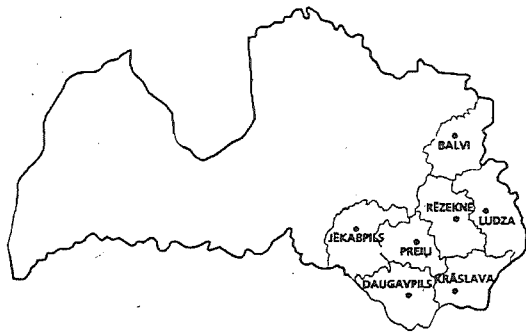
Skaidrīte reizēm spēlē arī basketbolu, skrien krosu.

Sanitas ceļš līdz jaunatnes izlasei bijis līdzīgs. Arī viņa mācījās Dravnieku pamatskolā, bet futbolu tuvāk iepazīna sāka ar to aizrauties, kad Imants Babris šeit nodibināja komandu, uz kuru pieteicās daudz vairāk meiteņu nekā zēnu. Sanita toreiz

mācījās 8. klasē. Meitene uzskata, ka futbols ir spēle, kurā var netraucēti atklāt visas savas emocijas, tā ir temperamentīga, kolektīva spēle. Sanita izvēlējusies vidusskolu Viļānos. Abas meitenes skolu mainījušas šoruden. Jaunos skolasbiedrus sākumā pārņēmusi neticība un izbrīns, ka meitenes spēlē futbolu, bet tagad viņi jau pie tā esot pieraduši un lepojojies, ka starp viņiem ir izlases dalībniece.

Sanita spēlē aizsardzībā, bet Skaidrīte ir uzbrucēja. Spēlēt valsts jaunatnes izlasē pirmām kārtām nozīmē ļoti lielu atbildību, atzīst meitenes. Regulāri jāpiedalās treniņnometnēs. Baltijas kausa izcīņas sacensībās komanda ieguva trešo vietu. Pēc tam

KAIMINU RAJONOS

Viļānos būs savi Goda pilsoņi

Viļānu pilsētas dome apstiprinājusi Goda pilsoņa piešķiršanas nolikumu, kurā teikts, ka šo nosaukumu piešķir par ieguldījumu Viļānu pilsētas attīstībā, par nopelniem izglītības, medicīnas, kultūras, sporta jomā, saimnieciskajā un sabiedriskajā darbībā.

Viļānu Goda pilsonis saņems sudraba nozīmīti, pilsētas Goda pilsoņa Goda rakstu un tiesības parakstīties Viļānu pilsētas Goda pilsoņu albumā.

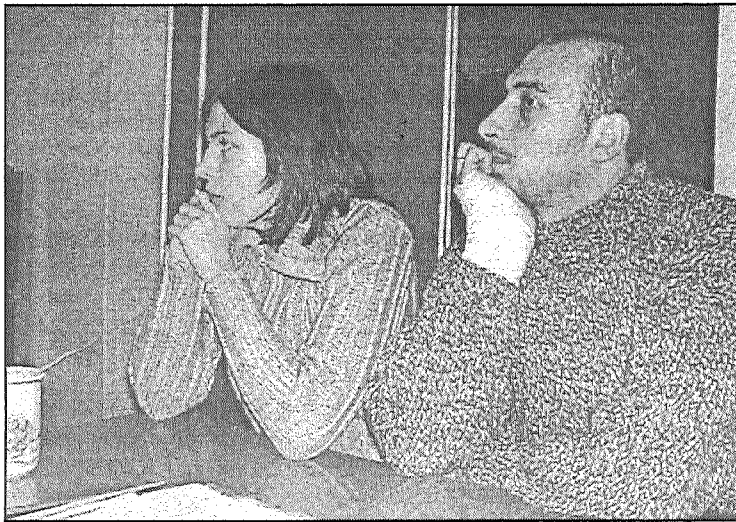
«Rēzeknes Vēstis»

LUDZAS RAJONĀ

Ludzā — par bēgļu un patvēruma meklētāju uzņemšanu

Tā kā no nākamā gada 1. maija Latvija būs Eiropas Savienības dalībvalsts, aktuāli kļūst jautājumi, kas kopīgi visām Eiropas valstīm, to skaitā arī problēma par bēgļu un patvēruma meklētāju uzņemšanu. Par šiem jautājumiem Ludzā, kas ir pierobežas rajons, nesen notika seminārs rajona sociālajiem dalībniekiem.

Latvijā šobrīd oficiāli bēgļa statuss piešķirts tikai astoņiem cilvēkiem. Patvēruma meklētāju skaits mūsu valstī nav liels tāpēc, ka Latvijā šobrīd sociālās garantijas nodrošina daudz zemākā līmenī nekā attīstītajās rietumu valstīs. Ja cilvēks iegūst bēgļa statusu, viņam jānodrošina tāds pat dzīves līmenis kā pašu cilvēkiem. Kā atzīst palestīnietis Haisems Abu Abda, kurš pats ieguvis bēgļa

● Haisems Abu Abda ir palestīnietis, otrs Latvijā oficiāli atzītais bēglis. Tagad viņš darbojas Sarkanajā Krustā un kopā ar savu kolēģi V. Dauguli vadīja semināru Ludzā.

statusu Latvijā jau 1991. gadā, bēglis ir ļoti dažādi cilvēki – gan tie, kuri politiskās vai reliģiskās pārliecības dēļ tiek vajāti savā dzimtenē un nespēj tur uzturēties, gan tādi, kuri vienkārši meklē labāku dzīvi. Tāpēc Latvijā tagad galvenokārt tiek izmantota kā

tranzīta zeme, lai nokļūtu Skandināvijas valstīs vai Rietumeiropā. Haisems Abu Abda ir palestīnietis, kura tēvs jau bēgļa statusā dzīvoja Ēģiptē, tāpēc arī Haisems šo statusu ir mantojis. Atgriešanās Gazas sektorā Izraēlā ir neiespējama, savas valsts Haisemam

praktiski nav. Latvijā viņš ir otrs oficiāli registrētais bēglis, desmit gadu laikā ļoti labi iemācījies runāt latviski un krieviski, uz savas ādas pārbaudījis visus likumdošanas minusus un ierēdņu neizpratni. Tagad, darbojoties ANO projektā par bēgļu jautājumu, var palīdzēt gan ar praktisku padomu, gan lieliskām likumu zināšanām.

Tā, piemēram, tad, kad Haisems gribēja Latvijā precēties, tas bija gandrīz nereāli, jo viņam nebija dzimšanas apliecības, bet, ja viņš to oficiāli pieprasītu valstī, no kuras izbraucis, pēc likuma zaudētu bēgļa statusu. Haisems panāca izmaiņas likumdošanā, kas atvieglo šo procedūru.

Sastopoties ar konkrētiem administratīviem jautājumiem, mūsu ierēdņi bieži vien ir neizpratnē, kā rīkoties, jo nav tādas pieredzes. Tāpēc tiek rīkoti šādi semināri, kaut gan šobrīd šķiet, ka te, Latgalē, tie nav aktuāli. Bet dzīvē viss mainās, varbūt nav tālu laiks, kad arī mūsu valsts šķitīs pievilcīga ne tikai bēgļiem, bet arī mums pašiem.

Istenojas projekts «Austrumu stīga»

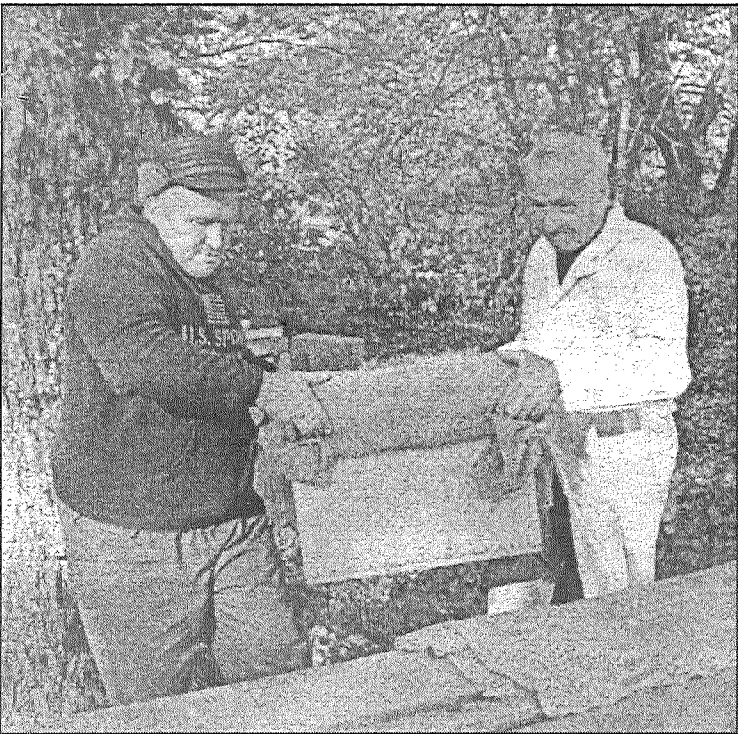
Piektais gads, kopš darbojas projekts «Austrumu stīga», devis taustāmus rezultātus. Kopējais jaunūzbūvēto ceļu garums Ludzas rajonā ir 10 kilometri, bet Balvu rajonā – 15 kilometri.

Balvos šogad jau atklāti divi ceļa posmi: pie Baltinavas un Medņevas. 75% no līdzekļiem par «Austrumu stīgas» nodotajiem objektiem Eiropas Savienība atmaksās. Darbs turpinās, tiek projektēts ceļa posms no Balvu rajona puses līdz Ludzas rajona robežai un tālāk līdz Kārsavai. Tālākie nodomi saistās ar ceļa posma būvi no Pildas uz Ezerniekiem Krāslavas rajonā. Jau nākamgad būvniecības darbi skars ceļu no Krāslavas līdz Kaplavai. Kaut gan Daugavpils rajons sevišķu interesi par projektu neizrāda, stīgu līdz Daugavpilij tomēr pabeigs.

«Ludzas Zeme»

KRĀSLAVAS RAJONĀ

Lācis saimnieko bišu dravā

● Bišu dravas saimnieks Jānis Šuipis (no labās) kopā ar kaimiņu Jāzepu Giceviču stropus zirga ratos pārvietoja tuvāk mājām.

Reiniku viensētā saimnieko Jānis Šuipis. Viņš ir pievērsies biškopībai, dravā tagad ir 40 stropi. Labi zinādams savu darbu, biškopis allaž centies izvietot stropus tuvāk nektāraugiem. Vienmērīgi ritēja biškopja dzīve viensētā. Taču līdz zināmam laikam.

Likta piemeklēja augusta nogalē. Jānis Šuipis sev par pārsteigumu pamanīja, ka trūkst divu stropu. Nelielu meklējumu rezultātā atrada zaudējumu netālu

augošajos krūmos. Grautiņš bija skaidri redzams: stropi salauzti, rāmji sabojāti, bet kāres pazudušas. Mirkli padomājās, Šuipis nonāca pie vienīgā loģiskā secinājuma – tas ir ļauna cilvēka roku darbs. Lūdza palīdzību policijas iecirkņa inspektoram. Inspektoram nācās apskatīt grautiņa vietu bišu pilsētiņā. Pēkšņi nāca apskaidrība – tas nav cilvēka roku darbs! Lielu nagu pēdas uz stropu sānu malām liecināja, ka tās ir

zvēru izdarības. Policists, kurš ir kaislīgs mednieks, ļoti drīz atrada galveno pierādījumu: lāča izkārnījumus ar auzu piejaukumu. Pēc medus auzas ir pekainu otrs lielākais gardums.

Septembra sākumā nepatīkamais notikums atkārtojās. Nelūgtais ciemiņš aizvilka līdz ūdenim vēl divus stropus, salauza tos un pamielojās ar medu. Katrā maltītē pekainis apēda 15 – 20 kilogramus medus, kuru bez uzdzēršanas kuņģī nekādi nedabūsi. Lūk, kāpēc gan pirmajā, gan otrajā gadījumā meža zaglis mielojis te pie grāvja, te pie purva.

Mēģinot pasargāt Jāni Šuipi no lāča apciemojumiem, vietējais mednieks Mihails Sirota ierīkojās dravā iekārtotajā slēpnī, lai to pabiedētu ar šāvieni. Tomēr meža saimnieks tā arī neieradās. Ļoti drīz pamestā dārzā pēddziņi atrada vecu ābeli, kurai zvērs ar nagiem bija noplēsis mizu. Jā, pekainim garšo saldīie āboli, bet te, iespējams, izmēģinājis arī skābos – rīkle no medus bija galīgi izkaltusi. Runā, ka kāds no vietējiem iedzīvotājiem esot dzirdējis skaņas, kas ļoti atgādina lāča rūcienus.

Daudzi ir vienprātīgi, ka šis ciemiņš atnācis no kaimiņiem – Baltkrievijas mežiem. Lācim robeža nav šķērslis. Vīri stāstīja, ka meža iemītnieki no tiesas kļuvuši pārāk rijīgi – te ar lopbarības bietēm no stīpas mielojas stīrnas, te mežacūkas novāc puscukurbietes raitāk nekā paši saimnieki.

Atdzimst altārglezna

Krāslavas katoļu baznīcas galvenajā altārī atrodas svētbilde, kas attēlo Svēto Ludvigu, dodoties Krusta karā. Šo svētbildi XIX gadsimta astoņdesmitajos gados izcilajam poļu māksliniekam Janam Mateiko pasūtījis vietējā Krāslavas garīgā semināra rektors priesteris Jans Jaloveckis. Pasūtījumu izpildīja J. Jablonskis un T. Lisēvičs. Pasākumu finansiāli atbalstīja Krāslavas grāfs Jevgēnijs Plāters. Uz svētbildes redzams Tomaša Lisēviča paraksts ar gada skaitli 1884. un, domājams, uzraksts «Pēc J. Mateiko skices».

Svētbildes tēma ņemta no agrāk uz presbitērija austrumu sienas izpildīta itāļu mākslinieka Filipo Kastaldi sienas gleznojuma, kas tapis ap 18. gadsimta 50. gadiem un atrodas aiz lielās altārglezņas. Itāļu mākslinieka rokai pieder arī sienu gleznojumi grāfu Plāteru pīlī.

Šogad septembrī ar pasaules

Atklās pieminekli politiski represētajiem

Jau vairākus gadus Krāslavas politiski represēto biedrība loloja ideju, lai visiem represijās cietušajiem krāslaviešiem uzceltu pieminekli. Pavisam drīz šī iecere būs piepildījusi: skulptūra «Māte Latgale raud», kuras veidošanu ir uzņēmusies Daugavpils tēlnieki Indulis un Ivo Folkmaņi, jau nogādāta uz Krāslavu. Pilsētas

poļu biedrības «Wsplnota Polska» finansiālu atbalstu tika uzsākta altārglezņas «Sv. Ludvigs dodas krusta karā» restaurācija. Restaurācijas darbus veic Polijas Kultūras ministrijas restauratori Juzefs Steciņskis un Tomašs Dziuravcs. 7. oktobrī altārglezna, kuras izmēri ir 7 x 3,3 metri un kura sver apmēram 250 kilogramus, tika pārvietota, un skatam atklājās itāļu mākslinieka Filipo Kastaldi 18. gadsimta vidū gleznotā freska, kurai tāpat nepieciešama restaurācija. Interesi par šīs freskas restaurācijas iespējām ir izrādījusi Itālijas vēstniecība Latvijā.

Altārglezņas un freskas restaurācijas process būs ilgstošs, darbietilpīgs un dārgs, tādēļ visiem interesentiem ir iespēja ziedot līdzekļus, griežoties Krāslavas katoļu baznīcā vai personīgi pie dekāna J. Lapkovska.

«Ezērzeme»

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

POLICIJAS ZIŅAS

Izrauj no rokām somiņu

21. oktobrī Preiļos kāds nenoskaidrots vīrietis 1921. gadā dzimušajai Tatjanai izrāva no rokām rokas somiņu, kurā atradās LR pilsoņa pase, pensionāra apliecība un nauda, 180 latī. Policija vainīgo personu noskaidrojusi.

Nozagts pareizticīgo krusts un ikona

21. oktobrī saņemts iesniegums no Aglonas pagasta iedzīvotājas, 1969. gadā dzimušās Jevģēnijas par to, ka, uzlauzot durvis, zagļi iekļuvuši viņai piederošajā mājā un nozaguši pareizticīgo krustu un vienu koka ikonu.

Nokļuva zem mašīnas, nepareizi apejot stāvošu autobusu

21. oktobrī Saunas pagastā ceļa Kokoriši – Jezufinova – Dravnieki 8. kilometrā autobusu pieturā ar automašīnu Mazda-626, kuru vadīja 1971. gadā dzimušais Alberts, tika notriekta 1991. gadā dzimusi meitene. Viņa pretēji ceļu satiksmes noteikumiem šķērsoja ceļu gar autobusu priekšpusi. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

Neievēroja drošības tehniku

23. oktobrī Rušonas pagastā 1972. gadā dzimušais Igors, veicot tukšu mucu (50 tonnu tilpums) metālgriešanas darbus ar gāzes metināmo aparātu, neievēroja drošības tehniku, kā rezultātā aizdegās zem mucām izlijušais mazuts. Materiālais zaudējums tiek noskaidrots.

Sadauzīja ieejas durvju stiklu

24. oktobrī Preiļos veikalā «Beta» 1978. gadā dzimušais Pjotrs, būdams alkohola reibumā, sadauzīja ieejas durvju stiklu. Materiālais zaudējums un lietas apstākļi tiek noskaidroti.

Līvānos uzlauž pastkastītes un zog vēstules

27. oktobrī saņemts kādas Līvānu iedzīvotājas iesniegums par to, ka uzlauzta viņai piederošā pastkastīte un nozagtas vēstules. Policijas darbinieki jau noskaidrojuši vainīgās personas.

29. oktobrī konstatēts, ka vairākkārt uzlauzta Līvānu pasta nodaļai piederošās pastkastītes.

Abos gadījumos policija vainīgās personas noskaidrojusi.

Uzbrauca stāvošam traktoram

24. oktobrī, vadot automašīnu BMW-524 pa ceļu Līvāni – Preiļi, 1955. gadā dzimušais Gunārs uzbrauca uz brauktuves vidus stāvošam traktoram EO-2621. Satiksmes negadījuma rezultātā bojāta automašīna, tās vadītājs guvis traumas un nogādāts Līvānu slimnīcā.

No pensionāres izkrāpa naudu

27. oktobrī Līvānos divi jaunieši no 1914. gadā dzimušās Elvīras izkrāpa naudu un LR pilsoņa pasi.

Nozagts digitālais fotoaparāts

28. oktobrī Preiļos no individuālā uzņēmuma «Lāura plus» veikala nozagts digitālais fotoaparāts «FINE PIX 304». Materiālais zaudējums – 317 latī. Policija vainīgo personu noskaidrojusi, ierosināta krimināllieta.

Automašīnu sadursme krustojumā

28. oktobrī Preiļos, Daugavpils un Talsu ielu krustojumā notika sadursme starp automašīnām «Toyota Land Cruiser», kuru vadīja Anna T., un automašīnu Audi-80, kuru vadīja Inna K. Negadījumā bojātas automašīnas, cilvēki nav cietuši.

Zādzība skolas garderobē

28. oktobrī Līvānos no Līvānu 2. vidusskolas garderobes nozagta 1983. gadā dzimušajam Edgaram piederošā ādas virsjaka. Policija noskaidro lietas būtību.

No kases aparāta pazudusi nauda

29. oktobrī saņemts iesniegums par to, ka Preiļos no privātklīnikas «Lāzers» kases aparāta pagaidām nenoskaidrotas personas nozaga naudu.

Zagliis «viesojies» Preiļu novada domē

31. oktobrī policijas pārvaldē saņemts iesniegums par to, ka Preiļu novada domē kādā kabinetā no darba galdā nozagts naudas maks melnā krāsā. Tajā atradās nauda un mobilais telefons «Samsung R210».

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Noslēdzies neklātienas konkurss «Policijas dienas skolās»

● Preiļu rajona policijas pārvaldes un Preiļu bērnu un jauniešu centra rīkotā neklātienas konkursa «Policijas dienas skolās» uzvarētāji kopā ar policijas darbiniekiem un konkursa atbalstītājiem. Foto: M.Rukosujevs

30. oktobrī uz Preiļu rajona policijas pārvaldes un Preiļu bērnu un jauniešu centra rīkotā neklātienas konkursa «Policijas dienas skolās» noslēguma sarīkojumu pulcējās trīsdesmit 8. – 9. klašu skolēni no daudzām rajona skolām.

Tradicionālās policijas dienas visā valstī notiek jau vairākus gadus pēc kārtas. Preiļu rajonā šogad tika rīkots neklātienas konkurss, kura gaitā skolu audzēkņiem vajadzēja atbildēt uz jautājumiem par bērnu tiesībām un pie-

nākumiem, kā arī analizēt dažādas sadzīviskas situācijas, tā parādot savas likumu zināšanas. Vēl jauniešiem bija jāraksta esejas par vairākiem konkursa rīkotāju piedāvātiem tematiem.

— Atsaucība bija liela, pavisam konkursam tika iesūtīti 60 darbi, vairākus no tiem bija gatavojuši klašu kolektīvi, — «Novadniekam» teica Preiļu rajona policijas pārvaldes kārtības policijas priekšnieka vietniece, policijas virsleitnante Inga Zdanovska. — Mēs, policijas darbinieki, esam īpaši priecīgi par skolēnu rakstītajām esejām, kas liecina, ka ra-

jonā aug gudra, talantīga, zinātkāra un izglītota jaunā paaudze, kas nākotnē gatava stiprināt mūsu valsts tiesiskos pamatus.

Labāko darbu autori saņēma Preiļu rajona policijas pārvaldes priekšnieka Roberta Šņepsta pateicības, Preiļu bērnu un jauniešu centra un medikamentu firmas «Nycomed», kas jau vairākus gadus ir policijas pārvaldes rīkoto konkursu atbalstītāju vidū, kā arī daudzu citu sponsoru sarūpētās balvas.

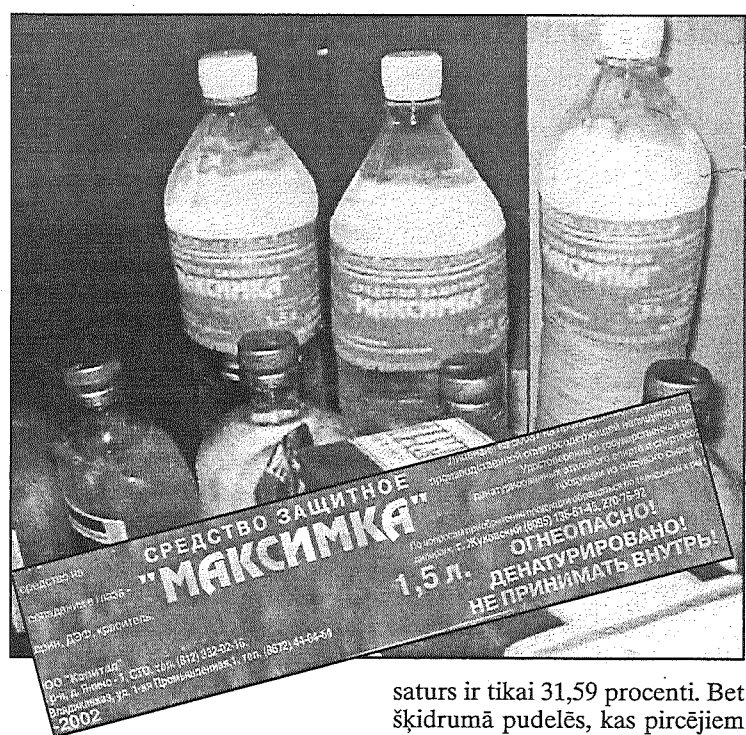
L.Kirillova

Uzmanību! «Krutkas» vīri krāpjas

29. oktobrī policijas darbinieki noskaidroja, ka pie Preiļu tirgus 1958. gadā dzimušais Sergejs somā neliikumīgi uzglabāja 10,5 litrus caurspīdīga šķidruma ar izteiktu alkohola smaku, 100 paciņas cigarešu «Leņingrad» un 90 paciņas cigarešu «Nevo Prima». Minētās preces izņemtas un nosūtītas uz ekspertīzi, pēc kuras veikšanas tiks ierosināta krimināllieta.

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona policijas pārvaldē, neliikumīgajā alkohola tirdzniecībā pēdējā laikā parādījušās pusotra litra pudeles ar zaļām etiķetēm, uz kurām krievu valodā rakstīts «Aizsarglīdzeklis «Maksimka»» (automašīnu stiklu aizsardzībai pret apledošanu), bet kas tirgū tiek uzdots par gluži baudāmu mantu.

Preiļu rajona policijas pārvaldē saņemts arī Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes ekspertīžu pārvaldes eksperta atzinums par to, kas konstatēts

iepriekš izņemtajā neliikumīgi tirgotajā alkoholā. Atzinumā teikts, ka šķidrums pudelēs pagatavots no rektificēta etilspirta un ūdens, bez tam etilspirta

saturs ir tikai 31,59 procenti. Bet šķidrums pudelēs, kas pircējiem tika piedāvāts kā tīrs spirts, spirta saturs svārstās no 85,22 līdz 88,97 procentiem. Krāpjas, «krutkas» vīri krāpjas!

L.Kirillova

PREIĻU RAJONA POLICIJAS PĀRVALDE MEKLĒ

Par izvairīšanos no pirmstiesas izmeklēšanas Preiļu rajona policijas pārvaldē meklē apsūdzēto, 1975. gadā Tukumā dzimušo Inesi GARANČU;

meklē apsūdzēto, 1961. gadā Krievijā dzimušo Aleksandru GAVRILOVU;

meklē apsūdzēto, 1981. gadā dzimušo Sergeju KAPUSTJO-NOKU.

Par izvairīšanos no tiesas tiek meklēts 1960. gadā dzimušais Jānis GROZA.

Lūgums visiem, kas varētu sniegt jebkādas ziņas par attēlos redzamajām personām un to atrašanās vietu, zvanīt pa tālruniem 5302802; 5344402, 5375285 vai Preiļu rajona policijas pārvaldes meklēšanas lietu inspektorei pa tālruni 5302821. Anonimitāte garantēta.

Ja gribat kārtīgu zoss cepeti

Rudenī nobaro zosis

Mārtiņdiena, kad no seniem laikiem tika gatavots zoss cepetis, jau tepat aizstūra, tāpēc šie padomi vairāk derēs tiem, kas vēlas ar garšīgo cepeti pamieļoties Ziemassvētkos.

Tāpat ņemiet vērā, ka šiem putniem vislabākā ēstgriba ir naktī un agrīno rītā. Nobarošanai paredzētās zosis sākumā piebaro ar graudiem, pēdējās 10 – 15 dienas nemaz nelaiž pastaigās, bet dod tvaicētu graudu maisījumu 3 – 4 reizes dienā. Zosis ātrāk nobarojas, ja tās tur iesprostotas. Zosu un arī piļu ēdināšanai labi noder arī burkāni. Ēstgribas uzlabošanai barību iesalo. Raudzē, graudus diedzē, izmanto arī piespiedu ēdināšanu. Pīles ar diedzētiem miežiem, piemēram, var nobarot divu nedēļu laikā. Tikai tos dod mitrus, lai pēc ēšanas pilēm neslāpst.

Lai iegūtu delikatesi – zosu aknas

Zosu piespiedu barošanas laikā aknas palielinās vairākas reizes un sasniedz pat 700 – 900 gramus.

Ēdienu garšu un smaržu lieliski uzlabo zosu tauki. Ja līdz nobarošanai zoss satur 3 – 5% tauku, tad pēc tam – 35 – 45% un dažos gadījumos pat vairāk nekā 50%.

Nobarošajām zosīm kulinārajā apstrādē tauki neiztek no aknām, jo tie atrodas šūnās. Aknās ir daudz arī citu barojošu vielu, pilnvērtīgu olbaltumu, ogļhidrātu, vitamīnu, minerālāļu. Šajā ziņā labākās zosu šķirnes ir Ungārijas baltā (Ungārijā zosu piespiedu barošana ir ļoti izplatīta, aknas pat eksportē) un Lielā pelēkā. Sekmīgi var nobarot Itālijas un Reinas zosis.

Ar ko sākt nobarošanu? Vispirms putniem jāattīsta gremošanas trakts, lai zoss varētu patērēt lielu daudzumu barības. Šim nolūkam jau no 20 – 30 dienu vecuma zoslēņiem izēdina daudz zaļās barības. Vislabāk der āboliņš un lucerna.

No 70 – 80 dienu vecuma sāk nobarot ar graudu barību, turot mītnē pa 10 – 12 zosīm bariņā. Barotavās liek sausus vai sutinātus kukurūzas graudus.

Pēc pāris nedēļām sāk piespiedu barošanu. Kad zosis sasniegušas vismaz 4,5 kg svaru, tās liek būros un

izēdina sutinātus kukurūzas graudus, kam pievieno 1 – 1,5% sāls un 1 – 2% tauku. Barošanai izmanto arī speciālas ierīces – šprīces, to var izdarīt arī ar piltuvi, kuras galā uzmaukta caurule. Vienā ēdināšanas reizē izbaro 150 – 300 gramus kukurūzas graudu. Pirmajās trijās dienās zosis baro divas reizes dienām, bet nobarošanas beigās 6 – 8 reizes dienā ik pēc 3 – 4 stundām. Zosīm pastāvīgi jābūt apgādātām ar ūdeni. Intensīva zosu nobarošana parasti ilgst trīs nedēļas. Šajā laikā uz katru putnu izlieto 15 – 16 kg graudu.

Nobarošās zosis ir mazkustīgas, smagā elpošana liecina, ka zoss ir kaujama. Pēc nokaušanas zosis noplūc, izņem gremošanas orgānus. Kautķermeņus 10 – 12 stundas atdzesē, pēc tam uzmanīgi izņem aknas.

Zosu piespiedu nobarošana ir smalka lieta, kas prasa lielu mākslu. Sākumā ne viss var iznākt labi. Nemaikulīgi rīkojoties, zosis var nobeigties. Taču der pamēģināt. Tirgū ir liels pieprasījums pēc zosu aknām.

(No Jāņa Uzuleņa grāmatas «Rūpes par mājdzīvniekiem gada garumā»)

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona padome

◆ 6. novembrī pulksten 10:00 seminārs pašvaldību plānošanas nodaļām, vadītājiem, izpilddirektoriem par ES strukturālo fondu apguvi Rēzeknes pilsētas domē.

◆ 7. novembrī kursu sākums uzņēmējiem par projektu rakstīšanu, pieteicoties ES strukturālajiem fondiem. Pulksten 11.00 tikšanās ar 8. Saeimas «Jaunā laika» frakcijas deputātiem Daugavpils pilsētas domē.

◆ 11. novembrī pulksten 13.00 piedalīšanās Daugavas slimokases sēdē Aizkrauklē.

◆ 12. novembrī pulksten 10.00 rajona padomes apvienoto komiteju izbraukuma sēde Stabulnieku pagastā. Pulksten 13.00 tikšanās ar Informātikas departamenta pārstāvi sakarā ar PVIS projekta noslēgumu.

Rajona bērnu un jauniešu centrs

◆ Līdz 21. novembrim ceļojumu un pārgājienu aprakstu konkurss – izstāde «Iepazīsti Latviju un pasauli».

◆ 6. novembrī pulksten 10.00 seminārs rajona skolu avižu redaktoriem.

◆ 10. novembrī pulksten 10.00 projekta «Mana Lat-

vija» rajona noslēguma pasākums.

Rajona izglītības pārvalde

◆ 7. un 8. novembrī fizikas skolotāju asociācijas konference Kandavā.

◆ 8. novembrī pulksten 10.00 seminārs mūsdienīgu deju kolektīvu vadītājiem Preiļu kultūras namā.

◆ 11. novembrī deju skolotāju seminārs Rīgā.

Kinoteātris

«Ezerzeme» Preiļos
◆ 5. novembrī pulksten 20.00 piedzīvojumu filma «Halks».

◆ 7., 9., 10. novembrī pulksten 18.00 un 20.00, 11., 12. un 13. novembrī pulksten 20.00 piedzīvojumu filma «Lara Krofta: kapeņu izlauptāja, dzīvības šūpulis».

Līvānu kultūras nams

◆ 7. novembrī pulksten 22.00 groziņballe.

Stabulnieku kultūras nams

◆ 8. novembrī pulksten 22.00 balle spēlē grupa «Staburags».

Galēnu kultūras nams

◆ 7. novembrī pulksten 22.00 balle, spēlē grupa «Laineri».

◆ 15. novembrī pulksten 17.00 Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienai veltīts koncerts.

◆ 17. novembrī pulksten 22.00 balle, spēlē «Divice» no Liepājas.

Vārkavas tautas nams

◆ 11. novembrī Lāčplēša dienai veltīts pasākums: pulksten 16.00 tikšanās ar nepamatoti politiski represētajiem pagasta iedzīvotājiem un Tautas frontes dalībniekiem; pulksten 17.00 lāpu gājiens; pulksten 18.00 R. Blaumaņa «Dziesmu un deju spēle». Uzstājas Preiļu novada kultūras centra pašdarbnieki.

◆ 18. novembrī pulksten 19.00 Latvijas valsts gadadienai veltīts sarīkojums «Es dzīvoju, es elpoju, es esmu Latvijā». Pulksten 21.00 balle, spēlē Jānis Zieds-Ziediņš.

Aglonas tautas nams

◆ 7. novembrī pulksten 22.00 grupas «Tranzīts» koncerts. Pirms un pēc koncerta diskotēka, didžejs Ričs.

Riebiņu kultūras nams

◆ 8. novembrī pulksten 22.00 diskotēka no Daugavpils.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

LATVIJAS FINIERIS

AKCIJU SABIEDRĪBA

būtiski paaugstinājis finierkluču iepirkuma cenas Rēzeknē

Apmaksa par bērza finierklučiem koklaurumā

Garums	Suga	Šķira	Cena Ls/m³
2.75 m; 3.38 m	Bērzs	E šķira	
		ø 22 - 24.9	32.00
		ø 25 - 29.9	57.00
		ø 30 - 39.9	77.00
		ø 40 - #	97.00
2.75 m	Bērzs	B šķira	24.50
3.38 m	Bērzs	B šķira	24.50
5.02 m; 6.66 m	Bērzs	B šķira	27.00
5.50 m	Bērzs	B šķira	27.00
		Neatb. sort.	0.10

Apmaksa par bērza finierklučiem franko ceļā

2.75 m; 3.38 m	Bērzs	E šķira	
		ø 22 - 24.9	31.50
		ø 25 - 29.9	56.50
		ø 30 - 39.9	76.50
		ø 40 - #	96.50
2.75 m; 3.38 m	Bērzs	B šķira	
		ø 16 - 18.9	12.50
		ø 19 - 21.9	20.50
		ø 22 - 24.9	24.50
		ø 25 - 29.9	26.50
		ø 30 - 39.9	31.50
		ø 40 - #	41.50
5.02 m; 5.50 m; 6.66 m	Bērzs	B šķira	
		ø 16 - 18.9	12.50
		ø 19 - 21.9	22.50
		ø 22 - 24.9	26.50
		ø 25 - 29.9	28.50
		ø 30 - 39.9	33.50
		ø 40 - #	43.50
		Neatb. sort.	0.10

Cenas norādītas bez PVN

Tulītēja apmaksa.

Adrese: SIA "Verems", "Lejas Ančupāni",

Verēmu pag., Rēzeknes raj.,

tel. 46-34102; 9439338

Tuvāka informācija: Skaistkalnes ielā 1, Rīgā,

tel. 7067263; 7067329

PĒRK lietotu T-130

labā tehniskā stāvoklī.
Tāl. 9288258, 9206648.

PĒRK zaģbaļķus, sīkbaļķus, finieri, papīrmalku.

Tāl. 6536527.

SIA «Lutra» vairāk nekā 3000 dažādu preču VAIRUMTIRDZNIECĪBA

Veļa Apģērbi
Apavi Rotallietas
Galantērijas preces Kancelejas preces
Sadzīves tehnika Saimniecības preces

Jēkabpilī, Rīgas ielā 103A
Tāl. 5233105

BALVA

LOTERIJA – AAS «Balva» klientiem.

Iespēja laimēt NOKIA 8910i un desmitiem citu mobilo telefonu!

Obligātā CTA apdrošināšana: atlaide 44% neatkarīgi no termiņa, atlaide 50% piekabēm.

Preiļos, A.Paulāna 3a
Līvānos, Rīgas ielā 270

«NIKO-LOTO» pērk un pārdod privatizācijas un kompensācijas sertifikātus un LOMBARDS izsniedz kredītu pret ķīlu katru dienu

Līvānos: Stacijas ielā 1. Tāl. 6780843, 42332, 41221 (vakaros).
Preiļos (tikai sertifikāti), Raiņa bulv. 15. Tāl. 53-07068, 23024 (vakaros).

Kāda, jūsuprāt, šogad būs ziema? Vai esat tai gatavi?

Valentīna Vaivode no Rudzātu pagasta ar mazdēlu Armandu:

— Man liekas, ka jābūt siltai ziemai. 1. oktobris bija saulains, tas nozīmē, ka arī ziema būs silta un maiga. Ziemai esam pilnīgi sagatavojušies. Sienu un skābbarības 16 govīm un astoņiem jaunoļķiem ir pietiekami. Arī malku esam sagādājuši. Mans četrgadīgais mazdēliņš Armands ziemu ļoti gaida, lai var kārtīgi ar ragaviņām izvizināties.

Inita Pokšāne, Preiļu iedzīvotāja:

— Vienu brīdi jau likās, ka ziema atnāks. Šobrīd atkal ir silts laiks, bet gan jau arī atnāks īsts sals. Dārzu tik tikko paspēju uzrakt pirms lielā sniega. Nekādas īpašas pazīmes, pēc kurām paredzēt ziemu, gan nezinu. Skatījos televizoru, tur teica, ka ziema būšot silta, tāpēc ticu meteorologiem.

Ignats Bogdāns, Riebiņu pagasta iedzīvotājs:

— Ziema būs nepastāvīga, gan sniegs, gan lietus un atkušņi gaidāmi. Redziet, cik kokiem vēl lapu zaros, tas uz mīkstu ziemu. Malkas pietiekami sagādāts, būs ar ko krāsni kurināt. Nekādus liellopus mājās vairs neturam, vienīgi trusīšus, laikam kādi 180 gabali būs. Tiem gan ziemas krājumus sagādāju. Pārsvārā visādas slotiņas, tiem vislabāk garšo tās, kas sasietas no vībotnēm un nātrēm.

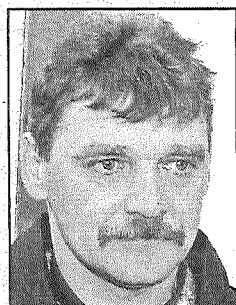

Valija Ruisa, rajona lauksaimnieku apvienības vadītāja:

— Par ziemu ir kā tajā anekdotē par indiāņiem. Cilts virsaitim prasa, kāda būs ziema. Šis ņem mobilo telefonu un zvana meteorologiem. Tie saka, būšot silta. Indiāņi domā, vai nu tā isti būs, un sāk tomēr malku gatavot. Virsaitis nolemj vēlreiz meteorologiem pārjautāt, šie saka – būšot auksta ziema. Kā tad tā, tikko teicāt, ka būs silta. Nē, nē, ziema būs auksta, redz, kā indiāņi malku gatavo...

Patiesību sakot, man ir tāda priekšnojauta, ka ziema iestāsies ap Ziemassvētkiem.

Gunārs Stuburs, Vārkavas pagasta iedzīvotājs:

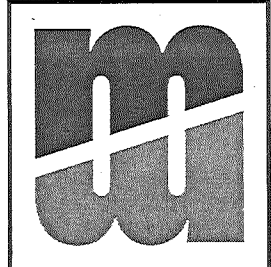
— Ziema sāksies tikai decembrī. Putni vēl nav aizlidojuši. Šorīt ienāca kaimiņš un teica, ka redzējis strazdus, kas sasēduši uz elektrības vadiem. Tas nozīmē, ka sala vēl tik drīz nebūs. Man pašam nav nekādu vērojumu. Kāda būs ziema, to tikai Dieviņš zina.

L.Kirillova
Foto: M.Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

MANAS

ATLAIDE

MĒBELES

-8%

Mēbeļu veikali "Manas Mēbeles", savā astotajā dzimšanas dienā, dāvina reālu 8% atlaidi visiem pirkumiem un pasūtījumiem, kas veikti no 27.10.03. līdz 09.11.03.

Preiļos, Brīvības ielā 2

14. novembrī plkst. 11.00
PASAULES DIABĒTA DIENA PREIĻOS
Preiļu rajona padomes sēžu zālē,
Raiņa bulvārī 19 (2.stāvā)

Jums būs iespēja:

- bez maksas noteikt cukura līmeni asinīs;
- bez maksas noteikt asinsspiedienu;
- bez maksas noteikt tauku daudzumu ķermenī;
- bez maksas noteikt ķermeņa svaru;
- bez maksas saņemt ārsta endokrinologa konsultāciju;
- bez maksas saņemt dažādus informatīvos materiālus, par jauniem cukura diabēta ārstēšanā, paškontrolē un tml.;
- noklausīties lekciju «Cukura diabēts un nieres.»

Laipni aicināti visi interesenti!

SIA «KARA V»
IEPĒRK egles baļķus 4,9 m.
Apmaksa pēc vienošanās.
Ø 18-21 – Ls 27
Ø 22-25 – Ls 33
Ø 26 un lielāks – Ls 38
Sīkāka informācija pa tālr. 9608906,
9640126.

«IBIZA»
Īpašs piedāvājums visiem
meža izstrādātājiem!
Cenas meža krautuvēs visā Latvijā:
(transporta bez maksas)

Priede sīkbaļķi	diam. 12-24	Ls 27
Egle sīkbaļķi	diam. 12-24	Ls 27,50
Priede baļķi	diam. 18-24	Ls 28
	diam. 26 <	Ls 29
Egle baļķi	diam. 18-24	Ls 34
	diam. 26 <	Ls 35

Tāl. 9166277, 6465057, 6353016.

12. novembrī Līvānu slimnīcā BĒR-
NUS ar bronhiālo astmu pieņems ārste
pulmonoloģe – alergoloģe no Rēzeknes
astmas kabineta Viktorija Vēvere.

13. novembrī Līvānu slimnīcā PIEAU-
GUŠOS ar bronhiālo astmu pieņems
ārste pulmonoloģe no Daugavpils plau-
šu slimību centra Lilita Mitrofanova. Nā-
ciet, ja Jums ir ilgstošs klepus, čīkstēšana
krūtīs vai elpas trūkums.

Ir iespēja pārbaudīt ārējās elpošanas
funkciju, bet bērniem arī alergiskās
proves.

Pierakstīšanās pa tālr. 5307602.

RĪKO KURSUS
APSTĀDĪJUMU IERĪKOŠANĀ
privātmāju īpašniekiem, Līvānos.
Informācija pa tālr. 5323097,
9447831.

PĒRK cirmsas, mežus.
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja.
Tāl. 9228725, 6418626.

PĒRK kailcirtes, mežus
par augstām cenām.
Samaksa tūlītēja.
Tāl. 6418626, 6465057.

PĒRK skujkoku zāgbaļķus,
sīkbaļķus, papīrmalku.
Tāl. 9406920, 6465057.

degas

A P Ģ Ē R B I

Tikai līdz 9. novembrim
apgērbu veikali Degas
savā 8. dzimšanas dienā
dāvina 50% atlaidi visiem
apgērbiem un apaviem.

-50%

Alūksnē, Gulbenes ielā 2; Cēsīs, Uzvaras bulvārī 1;
Dobelē, Brīvības ielā 10 a; Gulbenē, Bērzu ielā 17a, 17b;
Jelgavā, Zemgales prospektā 10 un Pērnavas ielā 4; Jēkabpilī, Zajā ielā 28,
Madonā, Poruka ielā 4; Līvānos, Rīgas ielā 75; Preiļos, Brīvības ielā 2;
Rēzeknē, Latgales ielā 90; Rīgā, Lāčplēša ielā 43/45 un Maskavas ielā 322.

Pārdod

grūsnu teli, būs slaucama janvārī. Zvanīt
vakaros. Tāl. 9524558;
kāpostus skābēšanai un lopbarībai. Tāl.
5334443, 6414648;
Audi 80 (1988., 1.8 i, pelēka). Tāl. 9118637.

Dažādi

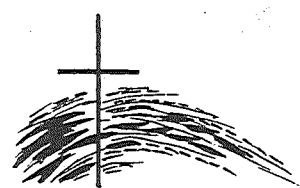
Vakara vadīšana, laba dzīvā mūzika visos
svētkos. Tāl. 9124942.

Latgales Finansu un investīciju kompānijas Preiļu filiāle
piedāvā pensionāriem:

✓ aizdevumus bez ķīlas, ✓ līzingu bez pirmās iemaksas.
Pērk sertifikātus.

Preiļi, Raiņa bulvārī 19, 8. kab. Līvānos (tikai otrdienās,
iepriekš jāpiezvana) kultūras nama ēkā. Tāl. 5324164, 9142145.

Izsakām vissirsnīgāko pateicību par
iejūtību un atbalstu Jānim Teilānam, Jā-
nim Dzenim, SIA SAU «Preiļi» darbi-
niekiem un visiem, kas bija kopā ar
mums, Juri Smanu pēdējā gaitā pavadot.
Sieva, dēls

Cilvēka mūžs ir līdzīgs koklei -
pārtrūkst stīga, un viss ir kluss.

Izsakām līdzjūtību Sergejam
Gavaram sakarā ar MĀTES nāvi.
«Apsardzes» kolektīvs

Kas smagāks vēl var būt,
Pa dzīves taku ejot,
Kā zemei atdot to,
Kas sirdij tuvs un dārgs?
Izsakām dziļu līdzjūtību Valērijam
Gavaram sakarā ar SIEVAS nāvi.
SIA «Saltupe» darba biedri

Mūsu laiks ir tik īss, —
Mūža vēji šalc apkārt un pāri,
Kas lai zina to brīdi,
Kad atskanēs likteņa balss.
Izsakām līdzjūtību
pagasta padomes priekšsēdētājam
Monikai Litauniecei,
MĀSU smiltajā izvadot.
Stabulnieku pagasta padome

Pazarēs aplūsa vakara vēji,
Pierima putni, izdzisa riets...
Kādēļ gan pārtruca dzīve spēji,
Ja vēl pret kalnu bija ko iet.
Esam kopā ar Moniku Litauneci,
no MĀSAS Janīnas atvadoties.
Pagasta padomes darbinieki

Liktenis nodzēsa tavu sveci,
Un tu liktenim līdzī
Aizgāji pat neatvadījiesies.
Skumstam kopā ar
Moniku Litauneci, no MĀSAS
uz mūžu atvadoties.
Dravnieku pamatskolas skolotāju
kolektīvs

Un pēkšņi tavā skanošajā dārzā
Kādu rītu ir iestājies klusums —
Tik negaidīts un tik spalgs.
Izsakām līdzjūtību Monikai
Litauniecei sakarā ar MĀSAS nāvi.
IU «Kantoris 03» kolektīvs

Tu pēkšņi aizgāji un neatgriezies,
Uz ceļa paliek bēdu ēna melna;
Vēl durvis skumji trīs,
Kur aizejot tās skāra tava delna...
Izsakām visdziļāko līdzjūtību un
esam kopā ar Margaritu Kokorīti
un Lailu Vilcāni, no MĀSAS un
VĪRA MĀSAS atvadoties.
SIA «Vindex» kolektīvs